

UNIVERZITA HRADEC KRÁLOVÉ

PEDAGOGICKÁ FAKULTA

Katedra Sociální patologie a sociologie

Postoj mladých dospělých k nevěře

Bakalářská práce

Autor práce: Michaela Vyhnálková

Studijní program: Specializace v pedagogice

Studijní obor: Sociální patologie a prevence

Vedoucí práce: PhDr. Jan Hubert

Oponent práce: Mgr. Lucie Špráchalová

Zadání bakalářské práce

Autor: Michaela Klepalová

Studium: P14K0225

Studijní program: B7507 Specializace v pedagogice

Studijní obor: Sociální patologie a prevence

Název bakalářské práce: Postoj mladých dospělých k nevěře

Název bakalářské práce AJ: Young adults attitude to infidelity

Cíl, metody, literatura, předpoklady:

Hlavním tématem této bakalářské práce je nevěra, její všeobecný výklad, ale i proměny vnímání tohoto jevu společností napříč historií. Není opomenuta ani oblast typologie nevěr a představitelů nevěry. Nemalá pozornost je pak věnována kapitole týkající se příčin a příznaků nevěry, kde se můžeme dočíst hned několik příčin, ať se jedná o potřebu sexuálního uspokojení či odvetu. Společenské dopady na jedince se zmiňují například o promiskuitě, rozpadech manželství a s tím spojenými problémy. Konec teoretické části se lehce dotýká i prevence nevěry, ačkoliv toto riziko nelze nikdy stoprocentně vyloučit. Výzkumnou metodou praktické části je dotazník, v němž jsou rozebrány jednotlivé odpovědi respondentů na předem dané otázky převážně polouzavřeného a uzavřeného typu. Samozřejmostí jsou jednotlivé grafy znázorňující a porovnávající mezi sebou získaná data.

CAPPONI, Věra a NOVÁK, Tomáš. *Sám sobě manželským poradcem: první pomoc při příhodách nevěrných*. 1. vyd. Praha: Grada, 1995. 110 s. ISBN 80-7169-163-1

KIRSHENBAUM, Mira. *Nevěra: [co dělat, když se objeví někdo další]*. Vyd. 1. Brno: Computer Press, 2009. 200 s. ISBN 97880-251-2197-9

MORUS. *Světové dějiny sexuality*. Překlad Jiří Stach. Vyd. 3., (V Euromedia Group 1.). V Praze: Ikar, 2007. 282 s. ISBN 97880-249-0887-8

Garantující pracoviště: Katedra sociální patologie a sociologie, Pedagogická fakulta

Vedoucí práce: PhDr. Jan Hubert

Oponent: Mgr. Lucie Špráchalová

Datum zadání závěrečné práce: 5.1.2016

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem tuto bakalářskou práci vypracovala (pod vedením vedoucího práce) samostatně a uvedla jsem všechny použité prameny a literaturu.

V Hradci Králové dne 1.12.2019

Anotace

VYHNÁLKOVÁ, Michaela. *Postoj mladých dospělých k nevěře: bakalářská práce*. Hradec Králové, 2019. Bakalářská práce. Pedagogická fakulta Univerzity Hradec Králové, Katedra Sociální patologie a sociologie. Vedoucí bakalářské práce PhDr. Jan Hubert.

Tato bakalářská práce se zabývá nevěrou jako problémem společnosti. Podává podrobnější náhled do teorie nevěry a ve výzkumné části si klade za cíl zjistit postoje mladých dospělých k nevěře.

První část práce řeší otázku monogamie, kterou si pokládá mnoho sociologů, následně se soustředí na jednotlivé typy nevěř. Odhaluje proměny vnímání nevěry napříč historií a popisuje klíčová období tohoto jevu. Výrazná část je věnována příčinám vzniku nevěry a také dopadům, které má nevěra nejen na jednotlivce, ale i na společnost. Prevence nabízí několik tipů, jak se co nejlépe nevěře vyhnout a pokud k ní již došlo, nechybí ani kapitola pomoc při nevěře. Poslední kapitola první části představuje několik příznaků a důkazů nevěry, kterých si lze u nevěrných povšimnout.

Praktická část pojednává o výzkumném šetření, které bylo provedeno pomocí dotazníku. 200 respondentů odpovídalo na 23 předem připravených otázek na téma nevěry. Díky získaným odpovědím byly zpracovány, a také grafy vyobrazeny, výsledky, které buď potvrdily nebo nepotvrdily zadané hypotézy. Výsledky jasně ukazují, jaké rozdíly v postojích vůči nevěře mají muži, ženy či osoby s různým vzděláním.

Klíčová slova: Nevěra; mladí dospělí; postoj; manželství; partnerství; sex

Annotation

VYHNÁLKOVÁ, Michaela. *Young adults attitude to infidelity: Bachelor Degree Thesis*. Hradec Králové, 2019. Bachelor Degree Thesis. Faculty of Education, University of Hradec Králové, Department of Social Pathology and Prevention. Supervisor of the thesis PhDr. Jan Hubert.

This bachelor thesis deals with infidelity as a problem of society. It provides a more detailed insight into the theory of infidelity, and in the research section it aims to the attitudes towards identify of young adults.

The theoretical part firstly tackles the question of monogamy, which is asked by many sociologists, then focuses on the types of infidelity. It reveals the transformations of perception of infidelity across history and describes the key periods of this phenomenon. A significant part is devoted to the causes of infidelity and also how it effects individuals and society. Prevention offers a few tips on how to avoid infidelity. There is also a chapter on how to help people with infidelity. The last chapter of the first part presents several signs and evidence of infidelity that may be perceived by the deceived person.

The practical part deals with the research study, which was conducted by questionnaire survey. 200 respondents answered 23 prepared questions. Answers were processed to graphs and results either confirmed or refuted the hypothesis. The results clearly show the differences in attitudes to infidelity for example between men, women or people with different education.

Keywords: Infidelity; young adults; attitude; marriage; partnership; sex

Poděkování

Touto cestou bych ráda poděkovala vedoucímu mé bakalářské práce PhDr. Janu Hubertovi za odborné vedení, cenné rady a připomínky při zpracovávání bakalářské práce. Děkuji také všem respondentům, kteří ochotně vyplňovali dotazník. Bez jejich pomoci by tato práce nemohla vzniknout.

Obsah

Úvod	8
1 Pojem nevěra	10
2 Typologie nevěř	12
3 Proměny vnímání tohoto jevu společností napříč historií	14
4 Příčiny vzniku nevěry a žárlivost	19
5 Psychické i společenské dopady nevěry	26
6 Prevence nevěry	29
7 Pomoc při nevěře	34
8 Příznaky a důkazy nevěry	37
9 Výzkumné šetření, cíl a hypotézy	40
10 Metodika práce	41
11 Výsledky výzkumného šetření	42
12 Hodnocení hypotéz	56
13 Diskuse a závěr	57
Závěr	59
POUŽITÉ ZDROJE	60
SEZNAM GRAFŮ	63
SEZNAM PŘÍLOH	64

Úvod

Podle statistických odhadů se asi 50% provdaných žen a ženatých mužů dopustí během manželství nevěry (Peisertová, 2009, s. 15). To je celkem děsivá statistika. Rozhodla jsem se zjistit o nevěře něco více, a protože spadám do kategorie “mladí dospělí” zaměřila jsem výzkum právě na tuto skupinu lidí. I když většina mladých dospělých v dnešní době není ještě ve svazku manželském, beru manželství a dlouhodobý vážný vztah téměř jako totožnou věc. Krom právních závazků v tom totiž, pokud pár dlouhodobě žije spolu v jedné domácnosti, nevidím rozdíl.

Nevěra vždy otřese vztahem, je naivní si myslet, že nemá nevěra s manželstvím nic společného. Často k nevěře dochází, protože ve vztahu něco nefunguje, jak má nebo něco úplně chybí. I malé uklouznutí může způsobit rozvrat manželství, ztrátu domova a osamělost. Provalení nevěry také může vést až k nejhorším rodinným tragédiím jako jsou nervová zhroucení a fyzická napadení.

Věrnost je silně vyžadována u většiny párů v naší společnosti, ačkoliv se lidé nevěrní občas snaží šířit, že je věrnost nuda a pro slabochy, opak je pravdou. V životě se musíme sem tam něčeho vzdát ve prospěch něčeho lepšího. Pokud se vzdáme nevěry, pak věrností získá láska hloubku. Je nutné na vztahu pracovat a věrnost je jedním ze základních stavebních kamenů vztahu. Nevěra však byla, je a bude, nemá smysl si nalhávat, že můžeme přimět svého partnera, aby nám byl navždy věrný. Za celoživotní věrnost se nemůže zaručit nikdo, dokonce ani my sami ne. I tak to stojí za zkoušku. Ovšem nic není černobílé, a tak nelze svalovat veškerou vinu na nevěrníka nebo tvrdit, že je nevěra pro vztah to nejhorší, co se může stát.

Práce je pomyslně rozdělena na dvě části, v první části se zabývám spíše teorií ohledně nevěry, kdy jsem díky mnoha knih autorů, kteří se nevěrou zabývají, dala dohromady osm kapitol. A v další části je rozebrána praktická stránka věci, kde jsem pomocí strukturovaného dotazníku zkoumala skupinu mladých dospělých, tedy osoby ve věku 18-26 let. Data jsem získala celkem od 200 respondentů.

První kapitola nás seznámí s pojmem nevěra, jak byl tento jev definován v minulosti, ale také si odpovíme na otázku, kterou si kladou mnozí z autorů a to, zda je člověk vůbec tvor monogamní a jestli je nevěrné chování podmíněno biologicky či nikoliv.

Kapitola druhá představí typologii nevěry, přičemž každý z autorů přidává k tomuto dělení něco svého, ale v rozdělení na mimomanželský kontakt, dobrodružství, mimomanželský vztah a virtuální nevěru jsou takřka zajedno.

V kapitole o vnímání nevěry společností napříč historií je blíže vykresleno pojetí nevěry v několika vybraných dobách a společnostech, neboť otázka co je to nevěra, byla zodpovídána v každé době, společnosti i náboženství jinak. Někdy byli lidé nevěrní, protože potřebovali zachovat rod, ale jindy byla nevěra brána jako smrtelný hřích.

V následující, čtvrté kapitole, se rozprostírá přehled mnoha příčin nevěry, především s pomocí autora Šmolky, který je dělí do tří hlavních skupin na promiskuita jako osobnostní charakteristika, nevěra jako situační charakteristika a nevěra jako důsledek vztahových problémů v manželství. Závěr kapitoly se pak lehce dotýká žárlivosti jako silného činitele při nevěře ve spoustě případů.

Pátá kapitola odhalí, jaké má nevěra společenské dopady a také vlivy na psychiku jedince. Nevěra má pro člověka psychosomatické důsledky ve třech oblastech - fyziologické, emocionální a behaviorální. Rozvod, který všem přijde na mysl při nevěře, má také dopad na děti v rodině, proto je tomuto tématu věnováno několik odstavců.

Prevenčí nevěry se zabývá kapitola šestá, jenž odkryje několik, různými autory popsaných, způsobů, jak se nevěře nejlépe vyhnout. Žádná prevence však není nikdy stoprocentní, existuje ale několik tipů, jak šance nevěře snížit.

O potřebné pomoci, pokud již k nevěře dojde, pojednává kapitola sedmá. Líčí prostředky, jakými najít ztracenou důvěru, a jakými se lépe přenést přes zradu partnera. Pokud páru nepomůže ani odborná podpora, seznamuje se strukturovanou separací, která může v některých případech pomoci a vnést do situace více světla.

Osmá kapitola obsahuje nejčastější příznaky a důkazy o nevěře, které je možné rozdělit na přímé a nepřímé. Přičemž směrodatné jsou v první řadě ty přímé. Na konci kapitoly jsou rozepsány otázky vytvořené Botwinovou, které by si měl každý, kdo má podezření, že je mu jeho partner nevěrný, zkusit odpovědět.

V druhé části práce jsou představeny cíl a hypotézy práce, které se pak pomocí výzkumného šetření snažím buď potvrdit či vyvrátit. Výzkumné šetření bylo provedeno strukturovaným dotazníkem, kdy 200 respondentů odpovídalo na 23 otázek týkajících se nevěry a jejich pohledu na ni. Díky grafům a následné diskuzi jsou dobře viditelné zajímavé výsledky šetření. Uvědomuji si však, že výsledky mohou být zkreslené, vzhledem k subjektivním názorům respondentů v době vyplňování dotazníku. Bakalářská práce si klade jediný cíl a to, zjistit, jaké zaujmají jedinci ve věku 18-26 let postoje k nevěře.

1 Pojem nevěra

Mnoho sociologů si nejdříve klade otázku spíše filozofickou, než se dostane k posuzování nevěry samotné. Otázka zní, je člověk tvor monogamní? Na tuto otázku se snaží odpovědět i autoři Capponi a Novák (1995, s. 38-43), kdy dochází k závěru, že člověk je tvor polygamní, a více to platí pro muže, než pro ženy. Svě tvrzení podkládají tím, že v celé lidské historii se člověk potýká s nevěrou, ačkoliv od starověku je monogamie morálně i právně schválenou formou manželství. Pokud by byl člověk tvorem monogamním, proč by tedy neustále musel řešit problémy spojené s cizoložstvím a trestat nevěru partnerů. Monogamie se jeví jako ideální stav pro výchovu a péči potomků, protože k zajištění péče je lepší, když jsou na to dva, ačkoliv v dnešní době je dokázáno, že není zapotřebí obou rodičů, především otce, pro zajištění vývoje potomků. Monogamie je dodržována spíše ve formálně právním a formálně morálním slova smyslu. Navíc molekulárně biologická teorie tvrdí, že někteří živočichové včetně člověka, jsou nádoby “sobeckých” genů, které chtějí pouze přežít a pomnožit se. Vyvinuly se dvě strategie - r-strategie, označována jako “motýlek”, která vsází na kvantitu, kdy produkují spoustu potomků, ale do jejich péče příliš neinvestují a k-strategie, označována jako “rodinný krb”, kde není produkováno tolik potomků, ale rodiče se vzorně o potomky starají, mnohdy až do jejich dospělosti. V této souvislosti tvrdí, že se muž řídí r-strategií a žena k-strategií, což může dokládat větší promiskuitu u mužů než u žen. Zároveň to potvrzuje fakt, že odjakživa bylo více nevěstinců pro muže než pro ženy, neboť mezi muži je zkrátka více zákazníků. Což ale neznamená, že jsou ženy monogamní.

Zajímavé je, že u mužů se počet spermií zvyšuje, pokud má více sexuálních partnerek nebo jeho žena odjede na nějakou dobu pryč, neboť se jeho spermie připravují na “boj” se spermii jiných mužů. Naopak, pokud muž dlouhodobě žije v monogamním vztahu, počet spermií klesá. Z biologického hlediska je tedy pro muže monogamie značně nevýhodná, zatímco pro ženu, která musí hledat výkonného partnera a poté si ho udržet, aby s ní pečoval o potomstvo, je monogamní vztah výhodou (Uzel, 2010, s. 70). Uzel se ve své práci odkazuje na Barkera a Bellise, podle nichž je v dnešní době aplikována strategie, kdy si žena vezme za muže ne tolik atraktivního, ale bohatého manžela, který ji zajistí a zároveň si najde krásného milence, se kterým může splodit potomka, neboť dle jednoho výzkumu ve Velké Británii bylo zjištěno, že nevěrné ženy se svými milenci nejčastěji souloží během nejplodnějších dnů svého menstruačního cyklu (Uzel, 2010, s. 87). Během ovulace je

ženská sexuální touha na vrcholu a výzkumy toto tvrzení podporují, podle nich jsou ženské fantazie a touhy po mužích v tomto období o 65% vyšší. Ženy sní o mužích vykazujících znaky dostatečného množství testosteronu, o silných a zdravých jedincích. To vysvětluje, proč je u ženy zvýšené riziko nevěry právě v tomto období, především pokud doma žije s méně atraktivním manželem (Janáčková, 2014, s. 175).

Definice slova nevěry dlouho ve slovníku chyběla, ale pojem cizoložství byl definován v Ottově slovníku naučném z roku 1882 jako “mimomanželské souložení jednoho z manželů nebo takové souložení s jedním z manželů; je-li jeden ze souložníků manželem, jest cizoložství jednoduché, jinak jest dvojnásobné. Cizoložství jest skutkem trestným.” a tato definice s drobnými obměnami setrvává dodnes. Pojem nevěra byl nejdříve spojován s křivou přísahou a později už jako člověk “zpronevěřilý v lásce, věrolomný a zrádný” (Capponi, Novák, 1995, s. 44).

Novák (2004, s. 66) uvádí, že slovo nevěra v sobě obsahuje již i morální hodnocení, označuje určitou činnost, aniž by více rozlišovalo mezi příčinami a následky. Proto se spíše volí označení mimomanželský kontakt a vztah, což je blíže specifikováno v následující kapitole.

2 Typologie nevěř

Různí autoři dělí nevěru podle různých typů, ale převážně se shodují v základním dělení jako například Capponi, Novák (1995, s. 46-47) a Šmolka (2003, s. 12-18), které je níže podrobněji rozepsáno.

Prvním typem je flirt, což jsou jakési rituální tanečky náznaků a příslibů, konverzace se sexuálním podtextem, s humorem a nadsázkou, ale bez skutečné tendence k realizaci. Ve flirtu se vše odehrává v rovině představ, nedochází k naplnění zmiňovaných příslibů. Někdo flirtování může vnímat jako předcházení nevěře, protože si flirtující vybijí chtíč v představách, ale může se stát, že i sebenevinější flirt se zvrtné v nevěru, bude-li podpořen příznivými okolními podmínkami.

K mimomanželskému kontaktu dochází zpravidla jednorázově či krátkodobě, jedná se o nahodilý situační a nejčastěji ryze sexuální styk, ke kterému dochází na dovolených, večírcích, občas v zaměstnání, často je to podpořeno alkoholem. Nelze vyloučit, že se jednorázová záležitost rozvine v něco mnohem závažnějšího a dlouhodobějšího nebo že se nevěrník "jednorázovky" dopustí víckrát s jinými partnery. Například autoři Capponi a Novák tento typ nazývají i jako "odskok".

Dobrodružství značí delší trvání v čase a vyšší citovou angažovanost, ale nedochází k představám o společné budoucnosti nevěrníků. Naopak mají pocit, že je vše pod kontrolou, a nemanželský vztah funguje spolu s manželským, aniž by se vzájemně rušily.

Ovšem dlouhodobý mimomanželský vztah už je založen na silném eroticko-sexuálním poutu se silnou emoční vazbou obou ze zúčastněných. Dříve či později si alespoň jeden z páru uvědomí, že chce něco víc, společné soužití, což začne výrazně komplikovat situaci.

Jednou z forem nevěry je i ta virtuální, která jak již bylo zmíněno, probíhá především přes mobilní zařízení a internet. Chatování je velmi oblíbené mezi masou lidí a skrze podrobné popisování lze dosáhnou sexuálního uspokojení, ačkoliv člověk vůbec neví, kdo se skrývá na druhé straně monitoru. Je dosti možné, že by se v reálu dotyční nechtěli ani jeden druhého dotýkat. Virtuální nevěra nechává velký prostor pro představivost a fantazie, méně tedy dochází k případnému zklamání z partnera, pokud ke schůzkám dochází pouze přes chatovací pole. I tak má nevěra virtuální destruktivní účinky na reálný život, neboť nevěrníka ovlivňuje (Šmolka, 2003, s. 14-17). Matějková (2009, s. 31-32) dodává, že dotyčný díky virtuálnímu prostředí

zahazuje stud, protože je schopen napsat cokoliv, i to, co by v životě nevyslovil a zároveň řeší takové zájmy, které podněcují jeho fantazii jako je tvrdý sex, bičování, svazování, atd., ačkoliv v reálném životě by nesebral tolik odvahy, aby to skutečně vyzkoušel. Chat nabízí únik z reality a navíc je zde nízké riziko konfliktů, protože k jejich vyhnutí se, stačí neodepsat a kliknout na křížek vpravo nahoře.

Občas se v typologii nevěř objeví i swingování, je však otázkou, zda to za nevěru skutečně považovat, neboť při reálném swingování o styku svého partnera s někým jiným dotyční dopředu vědí. Swinging znamená, že se několik párů domluví na výměně partnerů za účelem rekreačního sexu. Odůvodnění pro swinging je, že nedochází k žádnému klamání, lžím a podvodů, nemělo by se tedy jednat o nevěru v pravém slova smyslu. Partnerský vztah může takový krok posílit nebo zničit a velmi záleží na povaze partnerů a na tom, zda s tím oba skutečně souhlasí (Hargašová, Novák, 2007, s. 29-30).

Autoři Matějček a Dytrich (2002, s. 26) doplňují toto dělení ještě o nevěru fiktivní, kdy partner dělá činnosti, jenž mohou navozovat pocit, že má někoho dalšího, ale ve skutečnosti se snaží jen vzbudit zájem svého stávajícího partnera. Například se žena začne večer výrazně líčit a vyzývavě oblékat a odchází na několik hodin pryč, přičemž odmítá svému protějšku sdělit, kam jde. Většinou ale tráví čas s kamarádkou či sama v kině a milence nemá.

Dále uvádí i nevěru psychickou, kdy ještě nedochází k sexuálnímu kontaktu s milencem. Dotyčný se upřímně zamiluje do někoho jiného, sdílí s ním společné ideje, koníčky a zájmy, například spolu chodí do divadla nebo na večeri a dlouhé hodiny si spolu povídají, protože si skvěle rozumí. Ovšem i takové udržování mimopartnerského vztahu otřese soudružností partnerů, začnou se vytrácet společné zájmy a plány do budoucna, zároveň klesá sexuální aktivita a partneři spolu přestávají spát. Psychická forma nevěry v čisté podobě však dlouhodobě neexistuje, dříve nebo později se změní i v nevěru fyzickou (Matějček, Dytrich, 2002, s. 26).

Někteří autoři uvádí i další dělení, například Šmolka (2003, s. 48-66) přiřadil ke každému písmenu abecedy jeden typ nevěry převážně na základě důvodu vzniku nevěry, příkladem může být adrenalinová, odvetná či rekreační, aby tím tak demonstroval, že není nevěra jako nevěra.

3 Proměny vnímání tohoto jevu společností napříč historií

Pojem nevěra byl v historii spíše spjat s fyzickou nevěrou, než-li s tou citovou. Kapitola uvádí hned několik příkladů z dávných i ne tak dávných věků, jak se s nevěrou lidé vypořádávali a zda vůbec pro ně existovala věrnost ve vztahu a v manželství.

Ve starověkém Egyptě vnímali manželství jako pevný svazek mezi mužem a ženou, kdy takové spojení mělo trvat navěky, a to až do posmrtného života. Hlavním účelem manželů byla péče a výchova potomků, egyptané měli velký smysl pro rodinu. Každý egyptan musel dodržovat tzv. maat neboli závazný princip vyjadřování, jednání a chování, aby mohl po smrti bez obav předstoupit před poslední soud. Mezi tyto principy patřilo i milovat svou manželku a svědomitě se starat o rodinu. V této době je postavení muže a ženy rovno, muž nebyl ženě nadřazen a nikde ve starých spisech není zmíněno, že by byla žena brána jako mužův majetek, naopak muž měl svou ženu chránit a milovat, zatímco žena vedla domácnost a vychovávala děti (Malina a kol, 2003, s. 30-33).

Ve vyšších společenských vrstvách mohli mít muži vedlejší ženy, ty však nikdy nedosahovaly takových práv a nebyly brány jako právoplatné manželky. Královský harém existoval, důvodem však byla především touha po dědici, kterého se nedostávalo od manželky. Přesto nižší vrstvy žily spíše monogamním způsobem života a cizoložství jako takové bylo považováno za těžký zločin (Malina a kol, 2003, s. 39-41).

Situace v Japonsku byla ovlivněna náboženstvím šintoismus, který co se týče milostných vztahů, byl velmi shovívavý. A některé sexuální symboly byly uctívány dokonce jako znak hojnosti, což se zachovalo až do dnešních dnů v podobě japonských slavností hojnosti. Ženy se dotýkaly falického symbolu, aby si vyprosily těhotenství. Dříve slavnosti doprovázely zpěvy a rituální tance znázorňující sexuální aktivity a svátky často končily nevázaným milováním. Náboženství a sexualita spolu koexistovaly na takové úrovni, že ženy kvůli neplodnosti byly posílány do duchovních stánků a po pár týdnech se vracely těhotné. Co se cizoložství týká, jednalo se spíše o společenskou hru, především tedy ve vyšších kruzích, se to tajilo, ale ne ze strachu z prozrazení, ale kvůli vzrušení z tajemství. V Japonsku se přikládá velký význam komunitě a jejímu blahu a spokojenosti, jednotlivec je zde vedlejší. V manželství často nešlo o romantický vztah a klasické chápání nevěry jako zla zde chybělo. Pokud tedy nebyla ohrožena komunita, nebylo nic zakázáno. Prostituce byla

běžná, hodnostáři se nezdráhali své dcery darovat panovníkovi jako projev loajality. Rozvoj nevěstinců byl podpořen rozvojem měst a vláda ačkoliv na prostituci dohlížela, se ji nesnažila vymýtit. Časem začaly vznikat zábavní čtvrtě, kde krom sexuálního a erotického ukojení a pobavení, bylo možné rozvíjet umělecké aktivity. V těchto oblastech vyrostly také kultivované gejši, hrdé prostitutky vyšší třídy. Také homosexualita nebyla nic neobvyklého a styk dvou mužů nebyl považován za nemoc ani za nemravnost, avšak nutno dodat, že většina těchto mužů byla bisexuály a užívali si i se ženami (Malina a kol, 2003, s. 65-70).

Nevěru v Řecku vyřešili po svém tak, že každé čtyři roky, kdy se pořádaly olympijské hry, se po skončení her odebrali muži do města mimomanželských radovánek. Z toho důvodu se manželky často neúčastnily olympijských her, aby dopřály svým mužům jednou za čtyři roky manželskou dovolenou. Naopak ženy trávily svůj čas spíše doma, neslušelo se, aby vdaná žena chodila někam sama (Morus1, 1969, s. 26-29).

Manželka v Římě se měla o něco lépe než v Řecku, ačkoliv mohla být za cizoložství potrestána a jeden čas i popravena, což bylo ale později za císařství zakázáno. Rozvod byl běžnou záležitostí a mohla o něj požádat i žena. Řím zašel až tak daleko, že se stalo populárním svou manželku přenechat příteli, pokud všechny zúčastněné strany souhlasily. Šlo o formu dohody, když stávající manželství nefungovalo. Žena měla celkem vysoké postavení, znásilnění ženy byl sprostý čin, za který se muselo pykat. V Římě byla žena využívána spíše v obchodě a politice, kdy stvrzení obchodu sňatkem s jednou z žen z rodiny bylo časté. Na ženě bylo, aby dokázala v muži vyvolat potěšení a pokud ne, mohl muž smilnit jinde. Proto také existovala prostituce a fungovala řada nevěstinců, jeden z nejznámějších se nacházel v Pompejích u Vettiů. Nevěstince byly chápány spíše jako ochrana manželství, neboť nevěra nerozvracela jiné rodiny (Morus1, 1969, s. 36-40).

Křesťané vyhlásili mravní zákon, který měl podle nich platit pro celý svět. Podle tohoto zákona neměli lidé pečovat tolik o tělesné blaho a myslet na pozemský život, ale orientovat svou mysl především na spásu své duše a na život posmrtný. Manželství mělo platit po celý život a rozvod byl hřích, přičemž nový sňatek znamenal cizoložství, pokud byl první partner stále naživu. Základní myšlenka sexuální morálky zní; komu nepřipadá zatěžko dodržovat sexuální zdrženlivost, ať se nežení, u koho je sexuální pud tak silný, že nemůže žít ve zdrženlivosti, ať se ožení. Za cizoložství čekal nevěrníka trest, žena spíš riskovala svůj život a rozvod

nebyl z důvodu nevěry možný, nevěrný i podváděný spolu i nadále museli setrvat v manželském svazku. Později byl uznán jediný důvod k rozvodu a to bezdětnost. Ženy prostitutky jsou hříšnice a byly popravovány. A ani manželský sex není prost viny, protože filozofie křesťanství hlásá, že se lidé rodí hříšní, neboť vznikly skrze hříšný sex. Proto ze sebe musí člověk smýt hřích pokřtěním po narození (Morus1, 1969, s. 47-56).

Mohamed byl v relativně šťastném manželsví s Chadídžou, která sice byla o 15 let starší, ale i přesto měli harmonický vztah, ona mu porodila 6 dětí a on o ní pečoval jako laskavý manžel. To však neznamená, že by ostatní muslimští muži byli monogamní. Když se Mohamedovi zjevil Alláh, tak o monogamii a věrnosti jedné ženě nepadlo ani slovo, proto když Mohamed potřeboval přemluvit ostatní muže k Islámu, nezapoměl říct, že na ně v sedmém nebi čekají lože a žen kolik si budou přát. Ovšem po smrti Chadídži, když bylo Mohamedovi přes 50 let, jakoby znovu omládl a jeho harém se rozrostl rychleji než jeho říše. Muž v Arabské říši tedy mohl mít žen kolik chtěl, pokud daná žena nebyla zadaná, ale naopak žena nesměla být cizoložnicí, protože by ji i jejího milence čekal trest sto ran pro oba. Avšak vzhledem k tomu, že platil zákon čtyř svědků, to znamená, že pokud cizoložství nedosvědčili čtyři lidi, čekal ty, kteří nařkli ženu z nevěry, trest osmdesáti ran. Proto si nikdo moc netroufal označit ženu za nevěrnou. Polygamie byla privilegiem mužů, žena nikdy nesměla mít více mužů, proto manželé své ženy zavírali doma a zahalovali závoji, aby je jiný muž nemohl spatřit. Aby ženě bylo zabráněno v nevěře jsou hlídány, zamykány, zahalovány a když ani to nepomáhá, tak ihned po aktu zabíjeny, aby nemohl být muž podveden (Morus1, 1969, s. 57-60).

“Porovnáme-li tedy křesťanství a islám, tak pro křesťanství je nejpřísnějším náboženským ideálem celibát, monogamie byla ústupkem lidské přirozenosti, pro muslimy je monogamie ideálem, polygamie ústupkem lidské přirozenosti. Sexuální otázce se nevyhnulo ani jedno z těchto náboženství - islám vydal ženu napospas svévoli polygamiích mužů, křesťanství zavedlo spravedlnost dohlížením nad mužem i ženou. Avšak muslim si mohl dovolit napsat “pochválen buď Alláh, který stvořil ženy v jejich kráse, který zformoval jejich tělo se všemi půvaby vzbužujícími žádost, který jim dal tak krásné vlasy, vytvořil jejich hrdlo a nádhernou oblast ňader”. Kdežto křesťané byli pod velkým tlakem, neboť oficiální katolická večerní modlitba zněla “Hle, v bezpráví jsem byl zplozen a v hříchu mě počala moje matka” a s tímto poté měli vědomě hřešit” (Morus1, 1969, s. 67).

V období rytířské slávy byla manželská nevěra ve vyšších vrstvách jakýmsi společenským sportem, neboť rytíř musel mít hned několik trofejí než si vzal svou vlastní ženu. V rytířské erotice směřovalo vše vzhůru, vše bylo čisté, jemné a ušlechtilé. Rytíř musel dobýt dámu, kterou zbožňoval, které se zasvětil, tato dáma musela být vdaná a pokud možno z kruhů vyšších než byl on sám. V tomto období nikoho nenapadlo spojovat nevěru s ďáblem či čarodějnictvím, protože by to urazilo rytířovu čest a ženinu počestnost. Cizoložný poměr mezi mladým rytířem a dámou feudálního pána byl trpěn jak církví, tak světskými autoritami (Morus1, 1969, s. 73).

V pozdním středověku se z kultu ženy postupně stávalo jakési stavovské privilegium a měšťané bránili nejen svůj majetek a peníze, ale i své ženy. V té době vznikl známý pás cudnosti. Před odjezdem na služební cestu oblékli svým ženám kovovou konstrukci, která zakrývala přístup "ke svatyni" a měla jen malé otvůrky, jimiž mohla žena vykonávat potřeby. Po straně byl zámek a klíč k němu vlastnil pouze manžel. Ženy byly ale jako vždy vynalézavé a náhradní klíče nebyly výjimka. Pás cudnosti se dochoval ve Španělsku až do 19. století (Morus1, 1969, s. 75).

Prostituce existovala ve středověku jako v každé době a celkem se jí dařilo, čas od času na trůn usedl vládce, který vůči ní bojoval, ale nikdy ji zcela nevymítali. Trestány za to byly ženy, prostitutky, stříhali jim vlasy, pranýžovali je, bičovali, ale mužům, kterým prostitute přinášela potěchu, nic nehrozilo, ani když byli přistiženi přímo při činu (Morus1, 1969, s. 76).

V období renesance bylo mužům přirozeně dovoleno vše před manželstvím i po sňatku, ovšem ženatí muži museli občas trpět manželčin trest, když na jeho nevěru přišla. Trest se ale spíše pohyboval v komické úrovni a bylo vyloučeno, aby se žena s mužem rozešla jen proto, že jí je nevěrný. Pomstít se mu ale mohla tím, že mu byla také nevěrná. Z důvodů masového vymírání, především v Itálii, kvůli epidemiím a válkám, se výrazně snížil počet obyvatel a proto v té době příliš nezáleželo, zda se z nevěry rodí nemanželské děti. Mnoho slavných osobností se narodilo z nemanželského styku, například Boccaccio nebo Leonardo da Vinci (Morus2, 1969, s. 11).

V období mezi třicetiletou válkou a velkou francouzskou revolucí bylo zlatým věkem knížecích metres. Mnohoženství a mnohomužství knížat a kněžen bylo opravdu neomezené. Manželská věrnost se vyžadovala a očekávala jen v zaostalých zemích. Společensky a státoprávně však sexuální život podléhal přísné hierarchii, na prvním místě byla jejich právoplatná manželka, na druhém metresa a na třetím

ženy pro jednu noc či krátké období. Ale i ty nejmocnější metresy byly zcela závislé na panovníkově přízni. Svazky knížat a metres byly často plodné a nezdědka spolu splodili hned několik potomků (Morus2, 1969, s. 37).

V moderní době je celospolečensky uznáváno spíše monogamní manželství, které se uzavírá na celý život, ale vyskytnou-li se potíže, uznává stát právo na rozvod a zrušení tohoto svazku. Při přechodu z prvního k druhému či dalšímu manželství pak často dochází k bigamickému stavu, kdy manžel či manželka udržuje už před rozvodem pohlavní styk se svou budoucí partnerkou či partnerem.

Jak z výše uvedeného textu vyplynulo, v historii byla nevěra mužům naprosto tolerována téměř v každém období, ba dokonce nesměla mít žena žádných výčitek vůči manželovým záletům. Kdežto žena byla často brána jako majetek muže a cizoložství pro ni bylo zakázané. I tak jsou v historii období, kdy si byla nevěra mužů i žen takřka rovna. A to, že ženy nesměly být nevěrné, ještě neznamená, že nevěrné nebyly.

Každopádně byla jejich situace rozhodně nevýhodnější oproti mužům. Alespoň tak se to může jevit z dnešního pohledu na nevěru, podíváme-li se na to ale z pohledu tehdejší doby, tak nevěra ženy byla přísněji trestána i proto, že ohrožovala manžela potomkem, který nebyl jeho, ale byl by vychováván jako jeho a zdědil by všechn jeho majetek. Neboť, jak potvrzují i Capponi a Novák (1995, s. 39) dříve pohlíželi na manželství jako na institut, který měl zajistit kontinuitu rodu předáním rodového majetku právoplatným, biologickým potomkům.

4 Příčiny vzniku nevěry a žárlivost

Nevěra má mnoho důvodů, záleží na daných okolnostech, charakteru jedince, jeho chování, jednání, morálce. Existují jedinci, kteří si jsou jisti svou věrností jedné osobě a neumí si nevěru ani představit, ale také mezi námi chodí jedinci, jež se dopouští nevěry i víckrát za život, někdy dokonce i víckrát během jednoho vztahu. Ti pak můžou, ale také nemusí, cítit výčitky svědomí. Osoby, u nichž je zvýšené promiskuitní chování standardním povahovým rysem, bude navíc velmi náročné, ne-li nemožné, změnit, a pokud se toho dosáhne, pak jedině pomocí dlouhodobého terapeutického působení. Větší naději na změnu mají bezesporu jedinci, kteří jednali pod náporom situačního tlaku, kdy se jejich motivace k nevěře projevuje jen v určitých typech situací či vztahů.

Odhalení důvodu nevěry je klíčem k dalšímu postupu, jak dále s nevěrou nakládat, jakým směrem se konkrétně vydat. Každý druh nevěry má jinou motivaci, ale všeobecně můžeme říct, že problémem bývá nespokojenost ve vztahu, ať už jde o sexuální či citovou stránku. Každý autor používá své vlastní dělení příčin vzniku nevěry, neboť je jich nepřeberné množství.

Šmolka (2003, s. 31 - 47) rozděluje příčiny nevěry do třech hlavních kategorií, které se nadále dělí na jednotlivé typy. Kategorie se zaměřují na promiskuitu jako osobnostní charakteristiku, nevěru jako situační charakteristiku a nevěru jako důsledek vztahových problémů.

První kategorií je promiskuita jako osobnostní charakteristika, která se soustředí na osobnost nevěrníka. Řadí se sem interakční a inovační životní scénáře, jež říkají, že někteří jedinci upřednostňují první nebo druhý scénář a na jeho základě lze určit, zda je pravděpodobnost nevěry vyšší či nižší. Interakční scénář vyjadřuje stabilitu a neměnnost. Lidé řídicí se tímto scénářem vyhledávají spíše pocit bezpečí a jistoty, nemají tendenci ohrozit své bezpečí ukvapeným rozhodnutím. Na druhé straně inovační scénáře představují schopnost přijmout takové riziko a nejistotu, tito jedinci se lépe přizpůsobují novým podmínkám, ba dokonce vnímají potřebu vytvářet měnící se podmínky. Proto rádi mění své prostředí, zaměstnání a v některých případech i partnery.

Zde je zahrnuto také vnímání světa z pohledu introverta a extroverta. Jak uvádí Šmolka, extrovert má vyšší potřebu navazovat vztahy s lidmi kolem sebe, než introvert. Je to dáno tím, že extrovert obrací svou emocionalitu navenek, kdežto introvert prožívá své pocity uvnitř sebe, méně transparentně. Z toho vyplývá,

že riziko navázání mimomanželského vztahu je vyšší u extroverta, avšak jeho sexuální zálety nebývají tak úporné jako intenzivní zamilovanost introverta.

Silnou roli hraje emoční nezralost jedince jako častý důsledek emočních traumat z dětství či z dospívání, která mohla být způsobena buď příliš emočně vřelým prostředím v rodinně nebo naopak příliš emočně chladným rodinným prostředím. Emočně nezralí cítí silnou potřebu jakési vzájemné symbiózy se svým partnerem, špatně snáší přechod z fáze zamilovanosti do fáze manželské, kde dojde k zeslabení okatých projevů zamilovanosti. Střídají se u nich projevy velmi intenzivní zamilovanosti a nenávisti. Pokud jim připadá, že lásky nedostávají tolik, kolik potřebují, cítí frustraci a mohou hledat lásku u někoho dalšího. Buď tedy současný vztah opustí, přičemž se většinou odehraje ten samý scénář nebo v něm setrvají, ale najdou si milence - obdivovatele, aby se znovu cítili dostatečně milováni.

S problémy ve vztahu také dost úzce souvisí i porucha sebevědomí daného jedince. Kořeny tohoto problému vyrůstají opět z období dětství a dospívání. Pocity nejistoty a pochyby o vlastní hodnotě má na vině nedostatek pozornosti a ocenění rodičů, později i ze strany vrstevníků či učitelů. Daní jedinci pak hledají uznání u ostatních lidí, jsou přecitlivělí na kritiku a touží po pozitivní odezvě, aby se utvrdili, že jsou přijímáni. Nevěra pak slouží jako potvrzení o vlastní hodnotě a žádanosti.

Podobným typem jako jedinec s narušeným sebevědomím je narcistická osobnost, kde taktéž hledá sebepotvrzení u druhých, ale o jejich sebelásce, nikoliv hodnotě. Pravá narcistická osobnost není schopna autenticky milovat jiného člověka, neboť je zcela pohlcena láskou k sobě samé, proto jejich vztahy bývají nešťastné a pouze jako jakýsi prostředek k potvrzení sebelásky.

Nutkové promiskuitní jednání, ať vědomé či nevědomé, může mít na svědomí i emoční zranění, zneužívání a zanedbávání způsobené často ze strany rodiče. Partneři jsou v těchto vztazích bráni jako náhradní cíl zloby, která do té doby nemohla být nijak volně ventilována.

Společenské normy a výchova se můžou lišit v různých prostředích, také proto existují jedinci, u kterých dochází k absenci či nedostatku adaptivních norem jednání. Není-li v místě, kde je člověk vychováván, normou partnerská věrnost, naopak jeli v daném prostředí běžná promiskuita a monogamie představuje odchylku, pak je velmi pravděpodobné, že věrnost nebude jeho dominantní charakteristikou.

V některých případech může být nevěra projevem osobnostní patologie. Bezcitnost je jednou z častých příznaků takové osobnosti, a mimomanželské vztahy jakoby pouze "konzumoval". Nejde mu o stránku citovou, jako spíš o uspokojení aktuální biologické potřeby. Hypersexualita se projevuje u jedinců jako nadměrná potřeba uspokojovat sexuální libido. Satyrové a nymfomanky mají snížený práh vzrušivosti, a tak vyhledávají extrémně zvýšenou potřebu sexuálního vybití, která není slučitelná s monogamní formou soužití.

Posledním typem v této kategorii jsou věční nespokojenci, neustálí hledači životního štěstí. Tito lidé si hledají milence na základě toho, co jim chybí u jejich stávajícího partnera. Pokud je jejich stávající partner příliš dominantní a vše řídí, najdou si milence, který je více submisivní a řešení rád přenechá na nich. Tento způsob výběru partnera má však jeden háček, po čase jim začne připadat, že jejich nový partner je až příliš submisivní a začne jim chybět dominance, kterou oplýval partner minulý. Tyto pocity mohou být faktické, ale také pouze domnělé. Je to ale nekonečný kolotoč, neboť tímto postupem nikdy své vysněné štěstí nenajdou. Kirshenbaum (2009, s. 51) nabízí otázku pro tyto osobnosti, která zní, zda je nový partner zajímavý celkově nebo zda hledá nějaké konkrétní nenaplněné potřeby, jež stávající partner nemůže splnit či nenaplnuje.

V některých situacích jsou rizika vzniku nevěry vyšší, často i lidé, kteří nemají úplně promiskuitní sklony, mohou pod vlivem dané situace podlehnout a nevěry se dopustit. Šmolka uvádí dále devět nejběžnějších situací.

Počáteční fáze manželství skýtá mnoho obtížných situací jako například řešení bytové situace, ale především přípravu na příchod dítěte. Žena bývá často časově vyčerpána, unavená a na sexuální skotačení nemusí mít pomyšlení. Zde se vyskytuje zvýšené riziko nevěry na straně muže, kdy se v takové chvíli cítí odsunut na druhou kolej a manželčino občasné odmítání sexu tomu nepřidává. Někteří pocit frustrace nemusí zvládnout a najdou si milenku.

Zvýšené riziko nevěry u ženy se pak objevuje záhy při návratu do zaměstnání po mateřské dovolené. Ženám, které byly několik let doslova uvázané doma, se mohou zdát jiní muži zajímavější a přitažlivější. V zaměstnání, kde spolu lidé tráví dost času, se riziko nevěry přímo nabízí.

Fáze zavírajících se vrátek je nešťastný časový souběh několika faktorů. Riziko nevěry je u obou pohlaví stejné. Jde o pocit, že je nejvyšší čas něco změnit a prožít určité životní etapy znovu, ale tentokrát s jiným partnerem. Spouštěčem

může být mnoho faktorů, mezi nimi například odchod dospělých dětí a tzv. syndrom prázdného hnízda.

U jedinců, kteří se v mládí příliš nevybouřili, a jejich manželský partner je tedy zároveň první nebo jeden z mála sexuálních partnerů v jejich životě, přičemž ke svatbě došlo v poměrně raném věku, se vyskytuje riziko nevěry. To je podle Šmolky o něco málo vyšší u mužů než u žen, zatímco Kirshenbaum tvrdí, že se to týká spíše žen. Pravda bude zřejmě někde uprostřed. Zatímco jejich vrstevníci si užívali divoký život singles, získávali zkušenosti a nebo vystřídali hned několik vztahů, než se usadili, tak oni již žili dosti odlišně, více zodpovědně. Později mohou mít pocit, jakoby přeskočili důležitou kapitolu jejich života. Občas ten pocit přeroste v nesnesitelnou potřebu volnosti, aby dohnali vše, o co tenkrát přišli.

Dalším typem jsou tzv. rychlokvašky, což jsou především tedy muži, kteří se stali náhle úspěšnými a s nově nabytým postavením a penězi chtějí dát tuto změnu najevo. Změní šatník, auto, dům a nakonec i ženu. Stávající manželka se však stále hodí, proto se nerozvedou, ale najdou si na ukazování se na veřejnosti "asistentku".

Termín zelené vdovy se vžil pro manželky vysoce úspěšných a zároveň časově vytížených mužů, kteří je ekonomicky a komfortně zajistili. Často jsou tyto ženy neustále doma, například na mateřské dovolené a starají se o děti. Riziko nevěry se zde zvyšuje především s muži, se kterými přichází poměrně často do kontaktu. Samota a nedostatečná imunita proti lichotkám zde působí podobně jako u žen vracejících se do zaměstnání z mateřské dovolené.

Proslulé lázeňské nevěry nejsou tak časté a míra rizika nevěry se pohybuje pro obě pohlaví přibližně ve stejných hodnotách. Výrazné riziko však pro obě pohlaví představuje dlouhodobější odloučení, v řádu několika měsíců, možná i let. Nejčastěji se jedná o zahraniční pracovní a studijní pobyty. Více pravděpodobná nevěra je na straně toho, který se nachází v cizím prostředí. Jak píše Van Pelt, odloučení dokáže vztah oslabit, lidé jsou totiž osamělí a zranitelní v kontaktu s druhými (Van Pelt, 2012).

Nevěry infekční lze najít u obou pohlaví, ačkoliv každá je trochu odlišná. Zatímco u mužů se v rámci jejich přátelských či pracovních skupin, může hodnotit prestiž na základě počtu sexuálních partnerek, čím vyšší, tím lepší, tak u žen jde spíše o osobní zkušenost blízké přítelkyně. Muž pod tlakem, aby zapadl a dal najevo, že i on se činí, může konat a zaopatřit si milenkou či pouhou známost na jednu noc.

Žena zase na základě vyprávění své blízké přítelkyně o tom, jak je super mít milence, může začít přemýšlet na tím, proč si vlastně milence neobstarat také.

Nevěra bývá často označována jako hlavní důvod problémů ve vztahu, krizi i rozpadů rodin. Ovšem nevěra může být také možným důsledkem problémů v partnerství. Pokud se navíc sejde hned několik faktorů, to znamená ty výše uvedené - osobnostní a situační, plus právě problémy ve vztahu, pak se zdá nevěra až nevyhnutelná.

Způsob, jak snášet neuspokojivá manželství, může být i nevěra. Jedná se o taková manželství, kde nejsou uspokojovány po delší dobu některá z bazálních potřeb či očekávání. U mužů se to týká převážně potřeb obdivu, uznání a sexuální potřeby. U ženy jde spíše o pocity lásky, emočního přijetí, ale v některých případech také potřeby sexuální. Tento důvod nevěry se objevuje i v manželství, kdy se intimní soužití rozpadlo například kvůli impotenci partnera, somatickému postižení či frigiditě.

Někteří lidé se dopustí nevěry (někdy dokonce jen náznaků nevěry), protože chtějí ve svém partnerovi vzbudit žárlivost, přejí si znovuprobudit eroticko-sexuální náboj, který ve vztahu upadal. Představa je taková, že pokud v partnerovi probudí žárlivost, začne o ně více projevovat zájem. Občas to působí i opačně, tedy že nevěrník začne více toužit po své drahé polovičce. Nevěrou navozené erotické a sexuální prožívání lze tedy přenést na jinou osobu. Kirshenbaum (2009, s. 45) uvádí, že nevěra dokáže rozvášnit stávající manželství, přičemž nevěra přirozeně vymizí. Ovšem je nutné, aby byli partneři poté dosti obezřetní, protože následky nevěry se jen tak nerozplynou.

V některých případech může nevěra vyvolat nevěru, když se podvedený partner snaží vyrovnat s partnerovou nevěrou další nevěrou. Jakoby druhá strana chtěla srovnat skóre a dokázat si, že je žádaná. Kirshenbaum (2009, s. 59) podotýká, že nevěra ze msty nemusí být nutně evokována nevěrou. Lidé se mstí nevěrou i za něco, co nenávidí jako časté stěhování či zanedbávání ze strany partnera a podobně.

Dalším způsobem jak využít nevěry, je snaha odpoutat se od stávajícího partnera. Pokud je jeden z manželů na tom druhém velmi psychicky závislý, může to u druhého partnera vyvolávat pocity tísně a nutkání uniknout. Čímž závislý partner dává svou závislost najevo ještě intenzivněji. Tím se partneři neustále od sebe vzdalují. Závislý partner se nevěrou snaží odpoutat, ale hrozí zde riziko, že upadne do závislosti na novém partnerovi.

Capponi a Novák (1995, s. 67) ve své knize uvádí výsledky průzkumu časopisu Vlasta z roku 1968, kde muži uvádí jako nejčastější příčinu nevěry čistě sexuální motivy, poté rozvrácené citové a rodinné vztahy, uvolněnou morálku, nezodpovědnost a duševní osamělost v manželství. Zatímco ženy odpovídaly v tomto pořadí, rozvrácené citové a rodinné vztahy, duševní osamělost v manželství, uvolněná morálka, nezodpovědnost a až na posledním místě čistě sexuální motivy.

Uzel se ve své publikaci odkazuje na doktora Plzáka, který tvrdí, že existují určité typy mužů a žen, u nichž je zvýšené riziko, že je jejich partner podvede. U mužů se jedná o typy neimponující a splňující tzv. tři S, tedy slabí, slušní a spolehliví. Ale také muži malicherní, neustále poučující a do třetice despotiční žárlivci, tedy muži, kteří drží svou ženu zkrátka, ale sami si plně užívají volnosti. Nejčastěji podváděné ženy jsou překvapivě ty obětavé, spolehlivé a pečující o svou rodinu. Muž ji poté začne vnímat jako součást domácnosti. Také ženy úspěšné, výkonné, které se o vše postarají, vše zařídí, zvyšují šance, že je jejich manžel podvede. Pozitivní vyhlídky nemají ani tzv. "včelí královny", jež muže využily pouze jako trubce k oplození a nyní dávají jasně najevo, že již není potřeba. Posledním typem je propagátorka zásluhové sexuality, ta poskytuje pohlavní styk pouze jako odměnu, za umyté nádobí, vnesený koš, atd. (Uzel, 2010, s. 90).

Žárlivost hraje při nevěře výraznou roli, proto je důležité ji zmínit. Přestože není autory přímo řazena na seznam příčin nevěry, shodují se, že může fungovat jako její katalyzátor. Žárlivý partner je podezřívavý i v situacích, kde je očividné, že důvod k žárlivosti není. Žárlí v podstatě na kohokoliv - žárlivý muž nežárlí jenom na kolegy, kamarády, sousedy, ale i na kamarádky, kolegyně, sestry či matky a stejně tak žárlivá žena nežárlí pouze na kolegyně či kamarádky, ale také na manželku bratra, na jeho kamarády z fotbalu, zkrátka na každého, kdo se právě objeví v blízkosti partnera. Žárlivý člověk chce mít svého partnera jenom pro sebe a velmi těžce nese nejistotu, neustále se obávají, že jim jejich protějšek bude nevěrný.

Matějková (2009, s. 53-54) rozlišuje situační žárlivost a žárliveckou osobnost. V prvním případě se jedná o žárlivost vyvolanou oprávněným podezřením. Důkazy nevěry jsou většinou téměř nepatrné, ale stačí k tomu, aby se partner cítil ohrožen a začal přemýšlet, zda jim partner není nevěrný. Pokud se však další ohrožující a znejistňující situace neopakuje, tato žárlivost během pár týdnů pomine. Žárlivecká osobnost na druhou stranu opakovaně zavádí řeč na téma věrnosti, vyslýchá svého partnera, sleduje, kontroluje a to se neustále opakuje nezávisle na situaci. Jedná se

o osobnostní rys, je to známka poruchy a takový člověk vytahuje na svého partnera neustále nějaká obvinění a podrobuje jej výslechu. Dané situace pak často končí buď výbuchem žárlivého partnera nebo zhroucením se a pláčem. Uzel (2010, s. 134) tvrdí, že mužská žárlivost je značně silnější a horší než ženská, což potvrzují i policejní statistiky, které uvádí, že žárlivost je motivem u každého pátého násilného trestného činu včetně vraždy.

Není tedy divu, že velmi žárlivý jedinec dokáže svého partnera dohnat až do náruče jiné osoby, kde může hledat útěchu a porozumnění. Žít s žárliveckou osobností je pro druhého psychicky náročné, a proto lze očekávat, že si bude chtít ten z páru, který je žárlivostí utlačovaný, odpočinout od svého protěšku v klidnějším prostředí v objetí milence či milenky.

Nelze ani vyloučit variantu, kdy jeden z páru u druhého úmyslně vyvolává pocity žárlivosti tím, že se naschvál uchyluje k mimopartnerskému styku, aby tak dal najevo, že je stále žádaným zbožím na trhu vztahů.

5 Psychické i společenské dopady nevěry

Nevěra má bezpochyby dopad na lidskou psychiku, protože silně narušuje pocit důvěry a člověk se může cítit ohroženě, protože od člověka, kterému věří, zradu nečeká a o to více jej to zasáhne.

Janáčková (2008, s. 25) popisuje, že jakmile se člověk dozví o nevěře svého partnera, nastává psychický šok, přičemž tělo na to reaguje řadou tělesných a citových projevů, například pláčem, pocením, zimnicí, úzkostí a strachem. V tu chvíli není schopen racionálně myslet ani jednat. Vše je doprovázeno pocitem beznaděje a duševní bolesti. Bezprostředně poté následuje buď únik do samoty, kdy podvedený hledá smysl života a potřebuje se s nevěrou sám vypořádat nebo agresivní chování spojené s vulgárními projevy vůči nevěrnému partnerovi. Nevěra také výrazně snižuje sebevědomí člověka, který kvůli pocitu nejistoty zažívá nervozitu, trému a úzkost. Časté je střídání nálad, kdy podvedený cítí návaly vzteku, lítosti, sebeobviňování, nenávisti, bolesti, protože se jeho mysl a tělo snaží vyrovnat s bolestí. Vytěšňování, kdy podvedený partner dělá jakoby nic, také není výjimka, to vše jsou obranné mechanismy organismu (Janáčková, 2008, s. 28-29). Psychosomatické důsledky nevěry lze rozdělit do tří oblastí a to na fyziologické dopady (bušení srdce, nechutenství, třes, bolesti hlavy, padání vlasů, poruchy spánku, nevolnost, atd.), emocionální dopady (prudké a rychlé změny nálad, sebelítost, pocity psychického napětí a úzkosti, zvýšená podrážděnost, deprese, vyčerpanost, atd.) a behaviorální dopady (nerozhodnost, zhoršená kvalita práce, nevykonnost, zvýšená konzumace alkoholu, přejídání, zvýšená osobní nehodovost, atd.), (Janáčková, 2008, s. 33-34).

V každé náročné situaci je dobré myslet na tělo i duši, avšak při partnerské krizi jde péče o sebe sama stranou. Nejčastěji dochází k problémům se spánkem, příjmem potravy a nedostatku pohybových aktivit. Autorka Venglářová (2008, s. 43) upozorňuje na nebezpečí zvýšené spotřeby alkoholu, cigaret a léků na uklidnění, spaní či proti bolesti.

Naše společnost je nastavena monogamně, díky silnému vlivu katolické církve, která už v desateru přikázání uvádí “nesesmilníš”, přičemž si manželé na svatbě slibují vzájemnou věrnost, neboť církev manželskou věrnost považuje za jeden ze stavebních prvků víry. Oficiální normy vyzdvihují partnerskou věrnost, avšak někdy jsou normy skupinové či individuální odlišné. Přesto není partnerská

věrnost zákonem vymáhána, protože jak již bylo potvrzeno v minulosti, mohl by se dostavit opačný efekt, příliš přísná pravidla by vyústila k vyšší míře (skryté) nevěry.

Ačkoliv jsou známy případy, kdy měla nevěra pozitivní dopady na manželství, například nevěrný partner se chová lépe než předtím, neboť ho trápí svědomí nebo dokonce dojde ke zlepšení intimní situace v posteli mezi manželi, většinou převládají ty negativní dopady.

První, co lidem přijde na mysl, když se řekne, jaký má nevěra dopad, je rozvod. Statistiky hovoří jasně, každé druhé manželství končí rozvodem, i když ne vždy za to může nevěra (autorka Van Pelt ji uvádí na 4. místě za narušenou komunikaci, za ztrátu společných cílů a zájmů a za sexuální neshody (Van Pelt, 2012)), určitě na tom má svůj podíl. Děti z rozvedených rodin v dnešní době přibývá, a přestože se může zdát, že si nevěrný rodič neuvědomuje, jaký dopad bude rozvod na jejich děti mít, opak je pravdou. Většina rodičů má až enormní strach z toho, jak moc budou děti rozvodem poznamenány. Pokud spolu manželé nemají dobrý vztah, pak se také řeší, kdo dostane děti do následné péče po rozvodu. Faktem zůstává, že rodiče řeší rozvod a jeho dopad na děti až příliš, ve společnosti panuje jakýsi mýtus, že je lepší se obětovat pro rodinu a pokud možno, tak se nikdy nenechat rozvést, což však nemusí být vždy ideální řešení ani pro děti. Rodiče mají zodpovědnost za své děti, to je jasné, ale zároveň mají zodpovědnost sami k sobě vést život, který je naplňuje a jenž stojí za to. Neměli by zanedbávat ani jednu z těchto povinností.

Kirshenbaum (2009, s. 134) tvrdí, že dětem neubližuje ani tak rozvod, jako spíše zkažení rodiče. Děti ublížené rozvodem jsou spíše děti, kterým ublížil jeden z rodičů, jenž má vážný problém. Tento problém zničil manželství a zanechal na dětech stopy.

Plzák ve své knize Manželská tonutí (2003, s. 35-36) píše, že dítě si ve fungující rodině běžných, drobných konfliktů mezi rodiči nevšímá, chová se neutrálně a nezanechává to na něm žádné následky. Problém nastává, když hádek přibývá. Může se stát, že začne favorizovat jednoho z rodičů, buď outsidera, který se zdá slabší, méně křičí a je méně agresivní nebo toho, kdo se ho nedovolává a nezatahuje jej do hádek. Dítě v pubertě pak začne být hádkami rodičů otráven a utíká z domu ke kamarádům.

Závažné je, pokud rodiče přestanou respektovat přítomnost dítěte a navíc chtějí, aby byl svědkem jejich hádek. Rodiče se o dítě přetahují a snaží se před nimi

druhého rodiče shodit a ukázat jim, jak špatná maminka nebo jak špatný tatínek je. Autor uvádí, že existují i případy, kdy jeden z rodičů brutálně trestá své dítě jen proto, aby se pomstil druhému partnerovi, vůči němuž je jinak bezmocný (Plzák, 2003, s. 39-40). U takových případů není pochyb, že dětská psychika výrazně trpí. Rozvod dítě zasáhne například v situaci, kdy se jeden z rodičů, většinou otec, vzdá péče o dítě a přestane se o dítě zajímat, neboť svou plnou pozornost věnuje nyní “nové” rodině.

Myslikovjanová (2009, s. 37-39) naznačuje, že ne vždy je ideální zůstat v manželství, pokud se například podvedený partner nedokáže s nevěrou smířit a v rodině panuje dusno, děti tím trpí také. Odsuneme-li stranou děti, tak ani pro manžele není setrvání v manželství správné, pokud obě strany trpí. Udržovat manželství v chodu z ekonomického hlediska a kvůli dětem může být těžké ve vztahu, kde si partneři například sexuálně nerozumí. Pro partnera, který strádá nedostatkem sexu, ale zároveň je monogamně založený, může být udržování mimomanželského vztahu utrpení.

Rozvod není jednoduchá záležitost, spousta lidí raději žije v neuspokojivém vztahu, než aby řešila záležitosti týkající se rozvodu. Willerton dodává, že manželé k sobě váže hned několik překážek, které fungují jako pomyslné brzdy rozchodu. První skupinou jsou faktory, které lidem po rozvodu chybí jako intimita, přítomnost partnera a podpora. Dále se lidé bojí morálního odsouzení, jenž sebou rozvod může přinést. Navíc je nutné brát ohledy i na praktické překážky, jako je společné bydlení a majetek, finanční situace partnerů a samozřejmě děti (Willerton, 2012, s. 88).

Podle výsledků známé studie z 90. let Weisse a Zvěřiny zabývající se sexuálním chováním obyvatel ČR, se nevěry v manželském vztahu dopustilo 65% mužů a 46% žen, z toho by šlo vyvodit, že se jedná o běžný jev a lidé s ním dopředu počítají, opak je ale pravdou. Téměř každý doufá, že se mu nevěra vyhne a pokud je podveden, pak zažívá silné pocity zklamání a ublížení. Terapeuti a poradci potvrzují, že aktéři nevěry tvoří značnou část jejich klientely (Venglářová, 2008, s. 72).

Nevěra má vlivný dopad nejen na život jedince, ale také na společnost, kdy stoupá počet dětí žijících v neúplných rodinách, zároveň se zvyšuje riziko rozšíření pohlavních chorob, také počet ublížení na zdraví značně narůstá - člověk může kvůli nevěře ublížit jinému, ale také sám sobě. Případy, kdy si jedinec kvůli zradě partnera vzal život, nejsou žádnou fikcí.

6 Prevence nevěry

Prevenčí nevěř existuje celá řada, avšak žádná z nich není stoprocentně spolehlivá. Nejběžnější základní dělení je vhodný výběr partnera a péče o stávající vztah. Výběr vhodného partnera dává pevné základy pro správně fungující vztah, bez nutnosti uspokojovat své potřeby jinde. Jak je dobře známo a tvrdí to ne jeden autor (Cloud, 2007, s. 89), klíčem k úspěšnému vztahu je trvalé přátelství a úcta k charakteru toho druhého - skutečný a trvalý vztah musí vyrůstat především z přátelství. A samozřejmě nelze zapomínat na to, že stávající vztah vyžaduje neustálou péči a efektivní komunikaci.

Prvotní prevence nevěry by měla začít už v rodině přenášením správných hodnot, postojů a norem na děti. Tak, aby se v dospělosti jednalo o zdravě sebevědomé jedince, kteří necítí nutkání řešit své vlastní nedostatky a komplexy prostřednictvím a na úkor druhých. Snížil by se tím počet příčin vedoucích k nevěře.

Každý autor používá jiné typy prevence a různá dělení. Například Kirshenbaum ve své knize Nevěra (2009, s. 66 - 77), uvádí následující rady.

Prvním důležitým krokem je snažit se vidět realitu takovou jaká je, sundat si pomyslné klapky z očí. Problém je, že většina lidí při zamilovanosti nasadí růžové brýle, díky hormonálním a chemickým reakcím v těle. V každém vztahu existují méně romantické věci, stresující věci, placení účtů, uklízení domu a všechno toto vysává romantiku ze vztahu. Milenec je těchto věcí ušetřen, proto zde vzniká velký prostor pro romantiku. Kirshenbaum radí si představit obrácené role - milence jako manžela se všemi starostmi a povinnostmi a manžela jako milence s veškerou romantikou, a na základě toho se rozhodnout, jak jsou nyní obě osoby vnímány. S tímto souhlasí i Matějková (2007, s. 154), která dodává, že předtím, než se dotyčný rozhodne pro milence, měl by si vyzkoušet s ním nějakou dobu bydlet, dva týdny společného soužití stačí k tomu, aby poznal, co mu na novém partnerovi vadí a zda je nerozdělí i drobný nesoulad.

Další otázka, kterou autorka nabízí je, pokud by se milenec zcela ztratil, stál by stávající vztah za vloženou energii a čas, nebo dokonce za navštívení partnerského terapeuta, byl by to poté šťastný a spokojený vztah? Nevěra dokáže narušit i velmi kvalitní partnerský vztah a nejen takové otázky k zamyšlení, mohou lidem pomoci si buď správně vybrat mezi milencem a partnerem či se vyhnout nevěře zcela.

Problém, který často lidé při výběru partnera činí, je, že si vybírají špatný typ. To co jim na počátku vztahu může připadat okouzlující, například impulzivnost, drsnost, divokost, se postupně v dlouhodobém vztahu může proměnit v agresi, zlobu až tyranii. Když si uvědomí, že jsou ve vztahu nešťastní, najdou si jiného partnera, ale často hledají podle stejného vzorce a skončí s podobně nevyhovujícím typem. V takové situaci je nejlepší, aby si dotyčný promluvil s nestrannou důvěryhodnou osobou, která reálně zhodnotí výběr nového partnera. Lidé si také často vybírají naprostý protiklad svého bývalého (či stále současného) partnera, protože má to něco navíc, co jim u partnera chybí. Jiný však neznamená nutně lepší.

Dr. Henry Cloud dodává, že problémy, které měli jedinci v rodině v níž vyrůstali, začnou vycházet na povrch ve fázi, kdy si například vybírají partnera podobného svému rodiči, se kterým bojovali nebo naopak zvolí partnera, jenž je naprostým opakem rodiče, ačkoliv jim partner nevyhovuje v jiných důležitých aspektech. Jako příklad uvádí ženu, která měla za otce tyrana a proto si vybírala muže slabé, pasivní a nesoběstačné, i když ji rozčilovali tím, že se o sebe nedokázali postarat (Cloud, 2007, s. 86).

Andy Stanley předkládá pojem mýtus toho pravého, čímž není myšleno, že někde na světě existuje ten pravý člověk pro každého, ale to, že jakmile jej dotyčný nalezne, vše bude v pořádku, a přesně tak jak má být. Vztah totiž vyžaduje mnohem víc práce a péče. Avšak mnoho lidí pochybuje o tom, zda skutečně našli pravou lásku, neboť čekali, že vztah půjde hladce a bez práce. Následkem je mimo jiné i vysoká rozvodovost (Stanley, 2016, s. 18).

Důležité je vidět stávající vztah takový jaký je. Není rozumné zahodit vztah s mnoha pozitivy, kvůli pár temným mrakům, které se nad partnery rozhodly prohnat. Vždy by si měli lidé uvědomit silné stránky svého protějšku, jak pevné jsou základy jejich vztahu, jak umí řešit problémy, dospět k řešení a zda jim je spolu i po letech dobře. Člověk by se neměl nechat zaslepit momentálním rozčarováním nebo aktuální negativní emocí, která se v tu danou chvíli zdá silnější, než ve skutečnosti je.

Na vztahu je nutné pracovat, aby se do něj nevetřela nevěra, chce to mít trpělivost budovat pevný vztah. Oba partneři se musí vzájemně vnímat, nesmí být zahledění pouze do sebe. Důležitá je komunikace, lidé spolu musí ve vztahu mluvit o tom, co se jim líbí a naopak co se jim nelíbí, co si přejí a co jim vadí. Stejně jako komunikace je důležité i naslouchání. Na neposledním místě se musí snažit bojovat s nudou, protože v dlouhodobých vztazích se nuda časem vloudí, partneři by neměli

zapomínat na oživení sexuální energie v posteli, neboť sex je také nedílnou součástí vztahu (Myslikovjanová, 2011, s. 195).

Šmolka (2003, s. 67-68) rovněž zdůrazňuje důležitost výběru partnera a zároveň ve své knize uvádí nesprávné typy, jak si vybrat partnera, kde existuje vyšší riziko nešťastného vztahu a následné nevěry.

Prvním typem je typ kaskadérský, kdy si jedinec žije v jakési iluzorní představě, že doposavad' promiskuitní partner se kvůli nim změní a stane se z něj výlučně monogamní, věrný partner. Což je dosti mylná představa, protože promiskuita, jak bylo uvedeno v kapitole o příčinách vzniku nevěry, je často velmi pevně zakotvena v osobnosti člověka a taci se takřka nedokáže změnit.

Člověk, jenž volí výběr naivní, tzv. "na jistotu", se domnívá, že pokud si vybere partnera, který neoplývá krásou či sexuální přitažlivostí, bude jej mít nadosmrti jistého. Opět chybná představa, která se začne velmi záhy bortit, až si dotyčný uvědomí, že s partnerem, který jej příliš nepřitahuje, je náročné žít, natož jim být věrný.

Ačkoliv nevěru nelze vyloučit nikdy při výběru partnera, protože každý člověk může selhat, typ výběru s rizikem větším než běžným si o nevěru přímo říká. Existují lidé, u nichž je riziko nevěry vysoké, jedná se o partnery s rysy narcismu, nevyzrálé jedince, alkoholiky či jinak patologické osobnosti. Roli sehrávají i faktory jako jsou extrémní věkový rozdíl či propastné kulturní rozdíly a společenské úrovně (Šmolka, 2003, s. 67 -68).

Významnou prevencí nevěry je určitě také péče o vztah stávající. Správná péče o vztah a zdravá komunikace s partnerem je podstatný způsob, jak předejít rozpadu vztahu a snížit rizika nevěry. Úmyslně je v předchozí větě uvedeno slovo snížit, neboť ani sebevětší kultivací vztahu nelze nevěru stoprocentně vyloučit. Jak píše ve své knize Šmolka (2003, s. 69-71), riziko vzniku nevěry lze v partnerství i zvýšit a to jeho devastací. Dále popisuje několik druhů soužití, která budují nezdravé klima ve vztahu a přispívají k jeho chátrání.

Jako první lze uvést "zlatou klec" představující extrémně uzavřené soužití, často pouze na jedné straně. Buď manžel manželce (či obráceně) výrazně brání v kontaktu s vnějším světem, nebo se takto jeden z manželů rozhodne žít pro klid v rodině. Jakmile se však dostane mimo tuto klec a čím více pozná vnější svět, tím spíše chce ze vztahu pryč. Riziko nevěry je u těchto jedinců značně vysoké.

“Ochránkyně tepla rodinného krbu” je žena, která se plně se vrhne do role perfektní manželky a matky, omezí kontakty s okolím a nemá žádné koníčky. Často se tak stává na počátku manželství, či v době prvního porodu. Ačkoliv to může znít pro muže ideálně, stává se pravý opak, muž se dusí pod tíhou neustálé péče a vztah se začne rozpadat. Chybí mu jistá dávka zdravého napětí a nejistoty a z toho důvodu si začne hledat milenkou.

Pojem “omnipotentní autorita” vyjadřuje model, v němž nejčastěji muž představuje schopného všeznáka, který všemu rozumí, všechno zná, všechno umí a o všem rozhoduje. Svou ženu neposlouchá, její názory nepřijímá, nebere je vážně a často ji nenechá ani domluvit. Každý však potřebuje cítit, že jej jeho partner bere vážně a naslouchá mu, pokud není doma doceněn, začne si naslouchání hledat jinde.

Často silné ženy, které vše zvládají samy, mohou být úspěšnými podnikatelkami, tedy i finančně nezávislé, ale přesto se o manžela pečlivě starají, jsou láskyplné a řádně pečují o děti, představují model tzv. “ideální manželky”. Ačkoliv to zní velmi idylicky, je tento model rizikový, jelikož každý muž si občas přeje být pro ženu potřebný a nepostradatelný. Nicméně pokud to muž vnímá právě naopak, připadá si ve vztahu nepotřebný, najde si časem milenkou, která pro něj dokáže být tou slabou, křehkou ženou, jenž ho potřebuje (Šmolka, 2003, s. 69-71).

Podle Mursteinovy teorie se při volbě partnera uplatňují tři přitažlivé síly: podnět, hodnoty a role. Ve fázi podnětu se partner uplatňuje jako působící podnět svou přitažlivostí a svým chováním. Podstatné je, jak jsou tyto charakteristiky oceňovány okolím a jak jsou u partnerů vyrovnány. Ve fázi hodnot jde o podobnost a shodu v zájmech, postojích a uznávaných hodnotách. Partneři zjišťují, jak si rozumí, zda mají společné koníčky, hodnoty a postoje ke světu. Pokud zjistí, že se k sobě nehodí, většinou se rozejdou, pokud nedostatky nejsou kompenzovány jinými výhodami. Ve třetí fázi partneři zjišťují kompatibilitu rolí, zda si dokáží ve vztahu vytvořit vzájemně se doplňující role a zároveň uspokojit své potřeby. Uplatní se buď podobnost rysů (extrovert hledá extroverta) nebo komplementární protikladnost (dominantní jedinec hledá submisivního jedince), (Kratochvíl, 2009, s. 102-103).

Doktor Willard F. Harley, Jr. dále uvádí čtyři podstatné body pro obnovu manželství po nevěře jednoho z manželů, které jsou ale zároveň i body zabráňující vzniku nevěry. První bodem je, že by se měl člověk vyhnout tomu, aby byl příčinou neštěstí svého partnera. Musí vložit dostatek snahy, aby dával lásku a nikoliv zapříčinil druhému bolest. Zničující jsou výbuchy vzteku, ustavičné

napomínání, sobecké požadavky a nečestnost. Druhým bodem je důkladně poznat partnerovi emocionální potřeby skrze komunikaci. Prioritou by mělo být naplnění potřeb druhého, aby nehledal někoho dalšího, kdo by byl ochoten jeho emocionální potřeby uspokojit. Také autorka Van Pelt hlásá, že skutečným klíčem k úspěšnému vztahu je porozumění, neboť neuspokojivá komunikace je jedním z nejběžnějších projevů narušeného vztahu (Van Pelt, 2012). Trávit společný kvalitní čas, minimálně 15 hodin týdně, káže třetí bod doktora Harleyho. Aby došlo k naplnění emocionálních potřeb musí na to být dostatek času. Doktor doporučuje vyhradit tomu určitý čas a dopředu si to naplánovat. Poslední, čtvrtý bod je upřímnost. Pokud je člověk svému partnerovi upřímný ve všech oblastech, tím spíše nebude mít potřebu vytvořit si druhý tajný život. Kdyby byl nevěrník od začátku ke svému partnerovi upřímný a narovinu mu sdělil, že začíná něco cítit k jiné osobě, pak by k nevěře vůbec nemuselo dojít (www.marriagebuilders.com).

7 Pomoc při nevěře

První pravidlo, pokud se člověk dozví o nevěře svého protějšku, zní, nemluvit o tom, neznat všechny informace. Není nutné vědět vše, co partner v době, kdy nebyl doma dělal. Je chyba myslet si, že čím více bude člověk o partnerově nevěře znát, tím to bude lepší, protože nebude. Naopak uvidí-li někde věc spojenou s nevěrou, ihned nad nevěrou začne přemýšlet, například manželka ví, že byl manžel s milenkou lyžovat v Krkonoších, tak v životě už nebude chtít jet do Krkonoš lyžovat, jelikož si tím to místo znelíbí. Vyzvídat informace rozhodně není zdravé a nepomáhá to zapomenout. Ostatně toto pravidlo uvádí jako první i Šmolka a souhlasí s ním také další autoři jako Novák (2009, s. 50) a Matějková (2007, s. 151). Šmolka (2003, s. 79-88) uvádí i další body, podle kterých by se měli lidé při nevěře řídit.

Chod domácnosti by neměl být nijak zasažen partnerovou nevěrou, péče o děti a o domácnost musí zůstat neměnná. Ačkoliv to svádí k přesnému opaku, za trest doma neuklízet, neprát manželovi košile, nedávat manželce peníze z výplaty na jídlo jako doposavad, a tak dále, každý negativní útok bude následován negativní reakcí a nedosáhne se žádného řešení, naopak by tím vztah a děti více trpěly. Také zavést tichou domácnost není ideální řešení.

Sexuální vztah by neměl být vymáhán ani odmítán. Pokud bude podvedený sex neustále odmítat, manželská krize se tím spíše prohloubí. Nevěra ve vztahu ještě neznamená, že je vztah předurčen k zániku (Matějková, 2007, s. 152).

Podvedený by neměl hledat pomoc a podporu u rodiny, blízkých přátel nebo dokonce dětí. Tím, že si vyleje srdce a vykreslí nevěrníka jako toho nejhoršího člověka na světě, přestože to tak v tu danou chvíli skutečně cítí, ublíží případnému usmíření v budoucnu. Zatímco daný pár si to mezi sebou může vyřešit a dojde mezi nimi k odpuštění, okolí se s tím může vyrovnat mnohem hůře a pro smíření partnerů nemusí mít žádné pochopení. Což vztahu zase jenom uškodí. Říct o nevěře pokud možno co nejméně lidem, doporučuje i autor Novák (2009, s. 50), není potřeba informovat rodiče a už vůbec ne děti.

S tím souvisí i zneužívání dětí jako argumentu. Vyčítání nevěrnému partnerovi, že jeho chyba ublíží dětem, hlášky typu "co z nich asi vyrostě", jsou bezpředmětné, protože si je toho nevěrník jistě vědom a opět takové chování stejně nevede k řešení.

Podvedený partner by se měl snažit uklidnit a nejednat příliš impulsivně, nejlépe si udělat něčím radost, koupit si něco pěkného, nesvazovat se žádnými

zásadami, že přeruší intimní soužití nebo už nikdy nebude věřit opačnému pohlaví, apod. Důležité je se vyvarovat jakékoliv agrese nebo naopak škemrání směřované k partnerovi, ideální je v danou chvíli zdvořilý odstup, postoj ve stylu “mám tě ráda, chci s tebou žít, ale nejsem ochotna tolerovat vše a dokáži žít i bez tebe”, jak uvádí Matějková (2007, s. 152).

Pokud podvedený partner cítí, že se nic neděje a chce celou situaci posunout dále, může nevěrnému stanovit ultimátum s perspektivou, například se dohodnou, že pokud se s tím podvedený nedokáže vyrovnat do tří měsíců, pak zkusí “rozvod na zkoušku”.

Strukturovaná separace musí připomínat co nejpodobnější obraz skutečného rozvodu, aby si manželé vyzkoušeli, zda je to pro ně skutečně takto lepší. Separace by měla obsahovat přerušeni soužití pod jednou střechou, odcházející partner by si měl sebou vzít všechny věci běžné potřeby, aby se tak nemusel zastavovat doma. Zároveň by mu měl být odebrán klíč, aby neměl volný přístup domů. Kontakt manželů se omezí na nezbytně nutné minimum, například na předávání dětí. Také je nutné si stanovit přesně daná pravidla ohledně dětí, pokud nějaké mají, to znamená stanovit výživné, kdo a kdy s nimi bude trávit čas, vyzvedávat je ze školy, apod. Dětem by se měla podat informace, která nemusí být zcela úplná, ale také nesmí být v rozporu s pravdou, tedy například, že si nyní spolu rodiče nerozumí a musí si na chvíli od sebe odpočinout. Doba separace by měla být jasně vymezená, ideální délku představuje 4-6 měsíců. Výsledkem správné strukturované separace je stabilnější situace po návratu a výrazně nižší riziko recidivy nebo naopak klidnější průběh rozvodu. Venglářová (2008, s. 77) apeluje, aby k dočasnému rozchodu došlo pouze v případě, pokud je nevěra skutečně doložená a jedná se spíše o dlouhodobý mimopartnerský vztah. Rozchod by neměl být trestem, ale obdobím klidu, kdy má podvedený možnost vyrovnat se se zklamáním, které mu nevěra přinesla.

Pokud na to dvojice sama nestačí, pak je určitě vhodné vyhledat pomoc třetí nezaujaté strany jako jsou různá poradenská a terapeutická centra. Pomoc nabízí poradny pro rodinu, manželství a mezilidské vztahy, různá zdravotnická zařízení (psychologové), ale i mnoho soukromých poraden. Je dobré v tak náročné situaci znát názor nestranné třetí strany, neboť partneři většinou nejsou v danou chvíli schopni zaujmout objektivní stanovisko. Nejlepší poradce je ten, který lehce napovídá, ale nechá člověka, aby si na řešení přišel sám, hotová řešení by nabízet neměl (Myslikovjanová, 2011, s. 191).

Nejdůležitější je, pokud se manželé rozhodnou spolu zůstat, napravit poničenou důvěru, která je základem každého zdravého vztahu. Nevěra nemá zničující dopad nejen na důvěru podvedeného partnera, ale také na sny, které měl dotyčný o svém manželství a životě a na jeho sebevědomí a hrdost. Autorka Peggy Vaughanová (2009, s. 123) uvádí několik tipů, jak znovu vybudovat ve vztahu důvěru. Základem je, že je nevěrný partner ochoten mluvit o tom, co se stalo, neboť nezodpovězené otázky se pro podvedeného mohou stát nepřekonatelnou bariérou. Zároveň je potřeba, aby se nevěrný partner začal chovat tak, aby mu ten druhý mohl důvěřovat. Dodržovat stanovený čas, kdy má být doma, nezdržovat se nečekaně v práci nebo jinde, apod. Upřímnost je dost podstatná při budování důvěry, proto autorka doporučuje, otevřeně hovořit o všem, především pak o svých pocitech, aby se manželé znali opravdu do hloubky. Nemá smysl dělat, že se lidem ve vztahu nebude líbit někdo jiný, ale raději by si měli narovinu říct, že jim někdo přijde přitažlivý (Vaughanová, 2009, s. 126). Práce to bude bezesporu značná a zdlouhavá, ale na konci se oba partneři mohou těšit ze znovunastolené důvěry.

8 Příznaky a důkazy nevěry

Téměř každého, kdo žije v partnerství, může občas napadnout otázka, zda mu je jeho protějšek věrný a zda by poznal, kdyby věrný nebyl. Ačkoliv lze uvést hned několik příznaků, které mohou nasvědčovat, že je partner nevěrný, ne vždy se jedná skutečně o nevěru, pokud tedy dotyčný nenajde přímé důkazy, které jeho podezření potvrdí, nebo pokud se jeho partner sám nepřizná. Avšak ani samotné doznání se nemusí být vždy naprostá pravda. Jsou případy, kdy se člověk raději dozná k nevěře, které se nedopustil, než aby nadále řešil vztah, ve kterém není spokojen. Může se tedy jednat o způsob, jakým se chce vypořádat se stávajícím vztahem. Způsob rozchodu je to vskutku nedospělý, ale ne nereálný. Jaké tedy mohou být ony příznaky a důkazy nevěry? Šmolka (2003, s. 73-76) je dělí do tří kategorií, jež nazval indicie přímé (vysoce průkazné), indicie nepřímé (sporné) a indicie pochybné (zlé).

V dnešní době mobilních telefonů a internetu, jsou bezesporu neochvějným důkazem zprávy, které si partner psal s milenkou (či partnerka s milencem). SMS zprávy, které partner zapomněl smazat, e-maily, které svítí ve schránce, neustálé vyzvánění mobilního telefonu, cinknutí ohlašující příchozí zprávy v chatovací aplikaci jako je Messenger či WhatsApp. Pokud jsou objeveny choulostivé zprávy nevěrníka, pak se z toho jen velmi těžko vymlouvá. Výjimkou nejsou ani omyly, kdy nevěrník chybně pošle zprávu svému partnerovi namísto milenci a sám se prozradí. V tomto případě může jít také o úmyslný čin, pokud se rozhodne tímto způsobem přiznat ke své nevěře či dokonce ukončit stávající vztah.

Další přímou indicií mohou být podezřelé stopy na těle, jako jsou různé škrábance a nevysvětlitelné erotické hematomy neboli "cucfleky". Největším důkazem nevěry je samozřejmě přistižení in flagranti, kdy žádných dalších důkazů není třeba. Mezi další průkazné důkazy patří i přenesení pohlavní choroby od nevěrného partnera, pokud je nákaza vyloučena s legálním partnerem. Gravidita manželky, kdy je vyloučeno otěhotnění s manželem či umělé oplodnění, je také jistě neprůstřelný důkaz nevěry.

Mezi nepřímé indicie lze zařadit pozdní příchody z práce a jejich nedostatečné zdůvodnění, časté služební cesty, podrážděnost, nechuť k sexu a další. Nepřímé indicie jsou silné příznaky nevěry, ale nejsou stoprocentní, neboť mohou značit i jiný problém, jako je přepracovanost nebo naopak vyhazov z práce, silný stres, či smutek, kvůli ztrátě blízkého člověka a další starosti. Nelze ani vyloučit

onemocnění, které ovlivňuje myšlení a prožívání jedince. Každopádně má-li člověk podezření, že je mu partner nevěrný a shromáží-li se několik daných indicií najednou, šance nevěry je vysoká. Může se jednat o následující indicie; náhlé změny chování (náladovost, nepřítomnost duchem, přehnaná radost - prozpěvování si), odpor k dotykům partnera, snížený či žádný sexuální kontakt s partnerem či změny zaběhlých zvyklostí v sexu, změna životního stylu (například zdravý jídelníček a pravidelné cvičení), s tím spojená snaha zlepšit svůj zevnějšek (zhubnout, nabrat svaly), nebo naopak propadnutí nadměrné konzumaci alkoholu, časté telefonáty s "kolegy" či s "rodiči", prezervativy v kapsách či taškách, přehnaná péče o zevnějšek, koupě nového oblečení (nová erotická prádélka), změna parfému, pravidelné holení, ke kterému dříve nedocházelo, vyšší útraty, těžko vysvětlitelné účtenky, nápadné zahrnování partnera pozorností (nošení květin, kupování dárků), atd. Avšak jak již bylo výše zdůrazněno, každá z těchto indicií může mít úplně jiné odůvodnění a vysvětlení, které vůbec nesouvisí s nevěrou, proto není moudré pouze na těchto základech vyvodit jako závěr nevěru.

Zlé indicie jsou poskytovány ostatními osobami. Jsou to anonymní telefonáty či zprávy, nebo různá přátelská upozornění, žalování jiných lidí, kteří mají potřebu jednomu z partnerů dát vědět, že je jim jejich druh nevěrný. Může se jednat o pravdivé informace, ale také o klamavé a nepodložené zprávy. Motiv těchto osob není znám a případy, kdy jde o mstu zhrzeného ex-partnera nebo milence nejsou ojedinělé. Navíc nelze vyloučit, že jde o ataky osob, kterým se daného partnera ani nepovedlo svést a proto mu chtějí ublížit falešným obviněním. Není dobré tomu přikládat velkou váhu, navíc pokud si partneři důvěřují a není zde důvod a podezření z nevěry, pak je dobré takové zprávy zcela ignorovat.

Botwinová ve své knize Proč jsou muži nevěrní (1996, s. 29) uvádí třináct otázek, které jsou sice určeny především pro ženy, ale pro muže mohou fungovat rovněž. Pokud si na následující otázky partner, který má podezření, že jej jeho polovička podvádí, odpoví převážně ano, pak je riziko nevěry vysoké. Pravdou je, že pokud má člověk silné podezření, že je mu partner nevěrný, pak mívá pravdu, neboť člověk dokáže vycítit, že se něco děje. Především ženy bývají k těmto věcem citlivější. Stále je však nutné mít na paměti, že se jedná o nepřímé indicie.

Otázky jsou následující;

1. Říká vám intuice, že se něco děje? (jde o naslouchání onoho vtíravému pocitu, že se něco děje, přiznat si to, i když to bolí)

2. Chová se v poslední době jinak než dřív? (věnovat pozornost změnám - je duchem nepřítomný/á, přestává komunikovat, vyhýbá se, je nedůtklivý/á nebo naopak najednou veselý/á, přátelštější)
3. Změnil/a své zvyky? (náhle pracuje do večera, více služebních cest, chodí často ven s přáteli, vymlouvá se, že má moc práce, potřebuje čas, být sám/sama)
4. Cítíte úzkost? (ptáte se, zda jste někde neudělal/a chybu, řešíte svá podezření)
5. Vypadá jinak než dřív? (začne se hodně zajímat o svůj zevnějšek, zhubne, cvičí, koupí si nové oblečení, nechá se ostříhat, přestane nosit snubní prsten, například kvůli "práci")
6. Změnil se váš sexuální život? (nemilujete se tak často jako dřív, pokouší se vám vyhnout, chodí domů pozdě, jde ihned spát, ráno vstává brzy, nebo naopak zkouší nové triky v posteli)
7. Našel/našla jste něco hmatatelného? (vůně neznámého parfému, vlasy, rtěnka, podezřelé škrábance, modřiny, vzkazy, účtenky z motelu, účet z květinářství, balíček kondomů)
8. Mívá podivné telefonáty? (časté telefonáty, kde říká "ozvu se později, teď nemůžu", šeptá do telefonu)
9. Povzbuzuje vás poslední dobou, abyste cestoval/a sám/sama nebo jel/a na dovolenou bez ní/něj? (je pracovně velmi vytížen/a, nemůže jet s vámi, ale nechce vám kazit výlet, už je to přeci zařízené, škoda to nechat propadnout)
10. Nacházíte známky toho, že u vás někdo byl? (nevěrní častou svého/svou milence/milenku vodí domů, ušpiněné povlečení, parfém na polštáři)
11. Máte podezření, že muž/žena, kterého/kterou k vám často zve, je víc než přítel/přítelkyně? (oslavy a večírky, nevěrníci jsou snáze odhalitelnější, když jsou viděni spolu)
12. Mají ostatní nějaké podezření? (stává se, že dřív než manžel/manželka začne mít podezření někdo další - děti, další příbuzní, ...)
13. Uklouzne vaší/vašemu partnerce/partnerovi občas něco nebo se nějak prořekne? (může dojít k "nehodě", kdy se přeřekne, osloví jiným jménem, atd.)

9 Výzkumné šetření, cíl a hypotézy

V bakalářské práci jsem si stanovila jediný cíl a to, zjistit, jaké postoje k nevěře mají lidé v mé věkové kategorii, tedy ve věku 18-26 let.

Na počátku tvorby bakalářské práce jsem si stanovila následující hypotézy:

Hypotéza č. 1: Muži se dopouští nevěry častěji než ženy.

Muži mají pověst těch více nevěrných v páru, což může být dáno i skutečností, že jsou k tomu biologicky předurčeni. Zajímalo mne, zda se toto staré tvrzení potvrdí.

Hypotéza č. 2: Tajné psaní zpráv a SMS je více vnímáno jako nevěra než flirt.

Domnívám se, že zkušenosti své i osob v mém okolí, že psaní tajných zpráv dokáže v člověku více probudit žárlivost a podezřívavost, než osobní flirt, neboť bývá vnímáno jako určitá zrada ze strany partnera, jelikož lze dnes psát zprávy 24/7.

Hypotéza č. 3: Jestliže je jedinec nevěrný, pak se ke své nevěře ve většině případů nepřiznává.

Vzhledem k tomu, že téměř každý odborník na nevěru radí nevěrným, aby se ke své nevěře nepřiznávali, očekávám, že se většina nevěrných bude této rady držet.

Hypotéza č. 4: Nevěru odpustilo více žen než mužů.

Pro ženy je, z biologického hlediska, výhodnější, si muže udržet a tak mu jeho nevěru raději odpustí, či ji dokonce dlouhodobě snášejí, jen aby nezůstaly samy na domácnost a péči o děti.

Hypotéza č. 5: Osoby s maturitou a vyšším vzděláním se dopouštějí nevěry méně často než osoby bez maturity a nižším vzděláním.

Na začátku práce jsem přišla na zajímavou myšlenku, že by mohla existovat souvislost mezi nevěrou a vzděláním. Byla jsem zvědava, zda se odpovědi budou lišit. Domnívám se, že jedinci s nižším vzděláním začínají svůj sexuální život a partnerské vztahy dříve, a proto mají vyšší pravděpodobnost se nevěry dopustit spíše, než jedinci více se věnující studiu.

10 Metodika práce

K potvrzení či nepotvrzení výše uvedených hypotéz bylo použito výzkumné metody ve formě dotazníku. Ženy i muži ve věku 18-26 let odpovídali na 2 úvodní dotazy týkající se pohlaví a nejvyššího dosaženého vzdělání, poté vyplňovali 23 předem připravených otázek převážně uzavřeného typu, neboť jednoznačné otázky poskytují hlavně kvantitativní údaje (Walker, 2013, s. 53). Označit bylo možné pouze jednu odpověď u každé otázky. Pouze poslední 23. otázka je typu otevřeného a respondenti se mohli rozepsat dle své libosti, nebyli nikterak limitováni. Také otázka č. 19 měla, mimo fixního výběru odpovědí, jako možnost uvést svou vlastní odpověď, pokud dotyčný nebyl s výběrem spokojený. Účelem bylo získat kvantitativní data, proto se dotazník jako výzkumná metoda jevil ideálně.

Dotazník byl koncipován zcela anonymně, vytvořen on-line - kdokoliv mohl kliknout na odkaz, který jej přeměroval na adresu dotazníku, aniž bych si spojila odpověď s konkrétní osobou. Rozesílání probíhalo v první řadě pomocí sociálních sítí, protože věková kategorie 18-26 tráví na těchto sítích spoustu svého volného času, nebyl tedy problém data získat. Zpátky se vrátilo přesně 200 odpovědí, ženy odpovídaly častěji než muži, přesněji 60,5% odpovědí je od žen a 39,5% od mužů. Přesto si troufám tvrdit, že se jedná o pěkný a celkem vyrovnaný výsledek.

Reliabilita dat vždy záleží na aktuálním rozpoložení respondenta, zda odpoví na tutéž otázku pokaždé stejně. Pokud se změní jeho postoj k dané věci či situaci, pak je jasné, že jeho odpověď nebude stejná (Punch, 2008, s. 59). Nevěra je zrovna téma, u něhož se mohou odpovědi značně lišit, například dosud nepodvedený jedinec může na otázky odpovídat více optimisticky, než o měsíc později, kdy se dozvěděl o partnerově nevěře. Věřím však, že v danou chvíli vyplňování měli respondenti dostatek času se řádně zamyslet a odpovídali s rozmyslem. Dotazník vyplňovali on-line a mohli tak činit z pohodlí domova. Nebyli tedy pod žádným časovým tlakem.

O návratnosti dotazníku nelze příliš hovořit, vzhledem k tomu, že se jednalo o on-line dotazník, který byl umístěn ve skupině na sociální síti, kde se shlukují osoby dané věkové kategorie. Mohl tedy tento dotazník vyplnit takřka kdokoliv. Dotazník jsem zaslala i konkrétním osobám, ale kvůli anonymitě nemohu zjistit, zda jej vyplnily či nikoliv. Objem dat, který byl nashromážděn, lze však považovat pro tuto práci za více než dostatečný.

Po nasbírání uspokojivého počtu odpovědí byl dotazník vyhodnocen a s pomocí grafů zpracován, přičemž na jejich základě došlo ke stanovení závěrů.

11 Výsledky výzkumného šetření

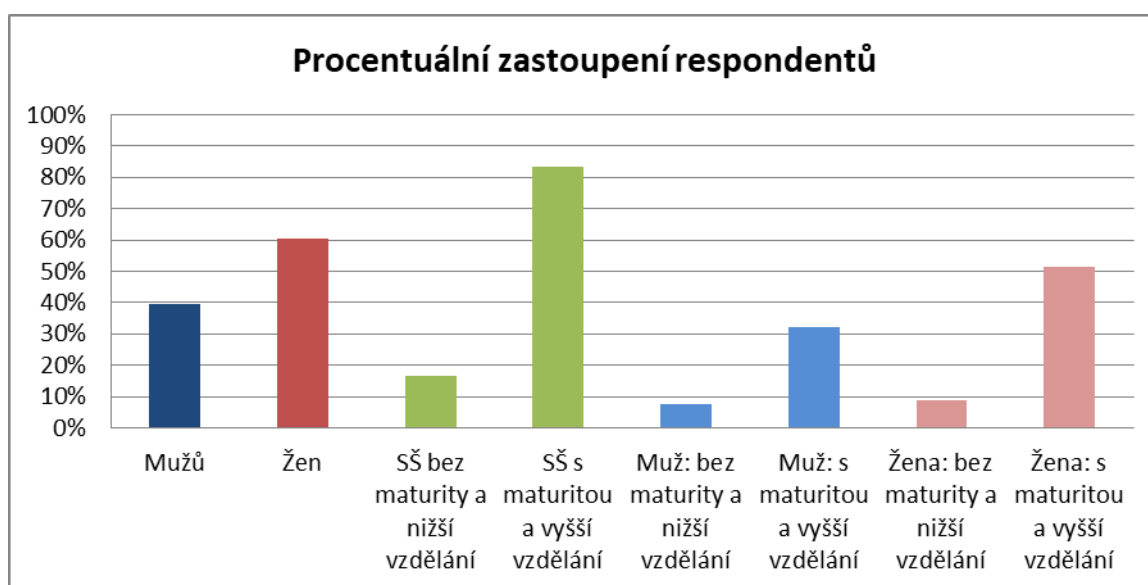
Dotazník vyplnilo celkem 200 respondentů ve věku 18-26 let, odpovědi respondentů jsou níže detailněji rozeepsány a následně i zpracovány do grafů, které názorně ukazují výsledky výzkumného šetření. V grafech jsou zobrazeny hodnoty všech respondentů (muži a ženy), poté i jednotlivých pohlaví. A protože jsem si stanovila jednu hypotézu související se vzděláním, jsou u každé otázky v grafu znázorněny i výsledky jedinců se získaným SŠ vzděláním bez maturity a nižším a jedinců se SŠ vzděláním s maturitou a vyšším, nehledě na jejich pohlaví.

Pohlaví respondentů

Pohlaví převládá ženské a to o více než 10%. Přesněji 60,5% odpovědí patří ženám a 39,5% mužům. Tuto skutečnost přikládám tomu, že ženy jsou spíše ochotné dotazníky vyplnit než muži. V průběhu získávání dat bylo v jednu chvíli procento odpovědí mužů kolem 25%. K závěru sběru dat jsem se více soustředila na data od mužů, abych tento rozdíl snížila, což se nakonec povedlo.

Nejvyšší dosažené vzdělání respondentů

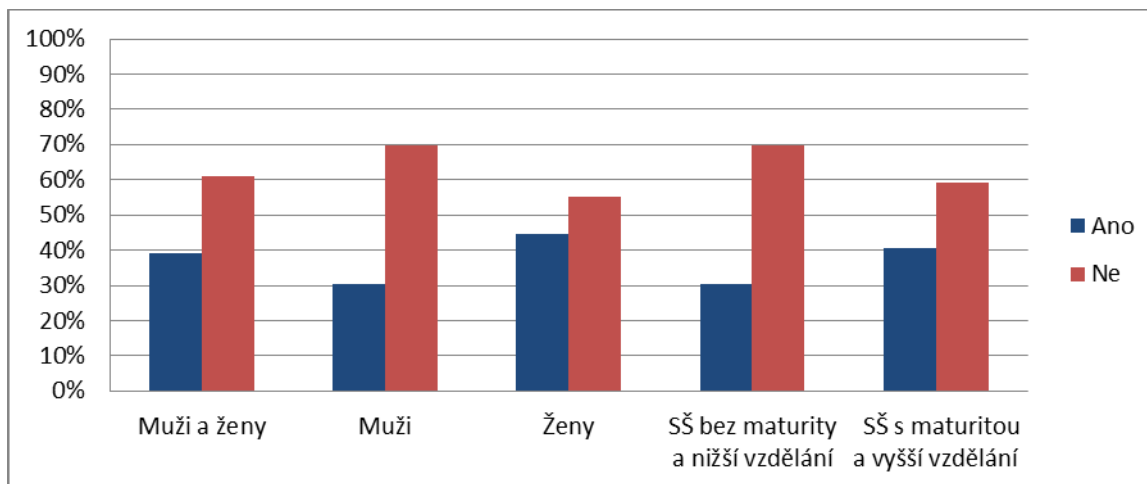
Škála je zde barvitá, ačkoliv jednoznačně převažují osoby s nejvyšším dosaženým vzděláním středoškolským s maturitou, tedy 51,5%. Následuje vzdělání vysokoškolské s 26,5%, základní vzdělání s 9,5%, středoškolské bez maturity se 7% a vyšší odborné s 5,5%. Pro zajímavost jsem v grafu zobrazila zastoupení žen a mužů s maturitou a vyšším vzděláním a bez maturity a nižším vzděláním.

Graf č. 1 - Procentuální zastoupení respondentů

Otázka č. 1: Dopustil/a jste se Vy někdy v partnerském vztahu nevěry?

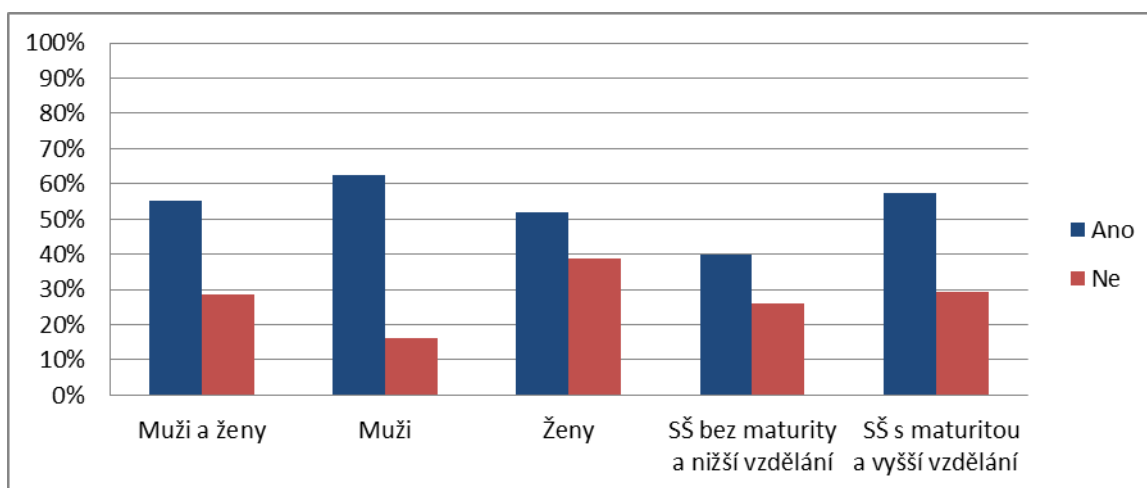
61% dotázaných se osobně nevěry v partnerském vztahu nedopustilo, to znamená, že celých 39% bylo někdy ve vztahu nevěrných, což není zrovna nízké číslo. Tato skutečnost potvrzuje prohlášení nejednoho autora, že jsou lidé polygamní, a proto nedokáží být věrní jednomu partnerovi.

Graf č. 2 - Otázka č. 1: Dopustil/a jste se Vy někdy v partnerském vztahu nevěry?

Otázka č. 2: Byla z Vaší strany nevěra opakovaná?

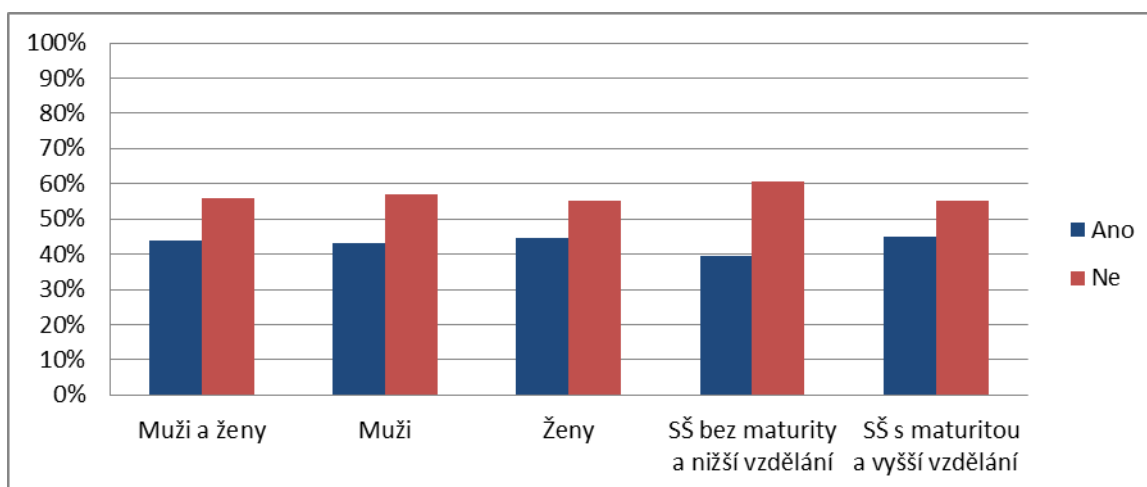
Tato otázka přímo navazuje na otázku předchozí, proto je samozřejmé, že ten, kdo odpověděl v první otázce záporně, odpoví záporně i v této otázce. Avšak ze 39% respondentů, kteří se nevěry dopustili, se jí 55,13% dopustilo opakovaně a 44,87% nikoliv.

Graf č. 3 - Otázka č. 2: Byla z Vaší strany nevěra opakovaná?

Otázka č. 3: Stalo se Vám již někdy, že Vám byl/a partner/ka nevěrný/á?

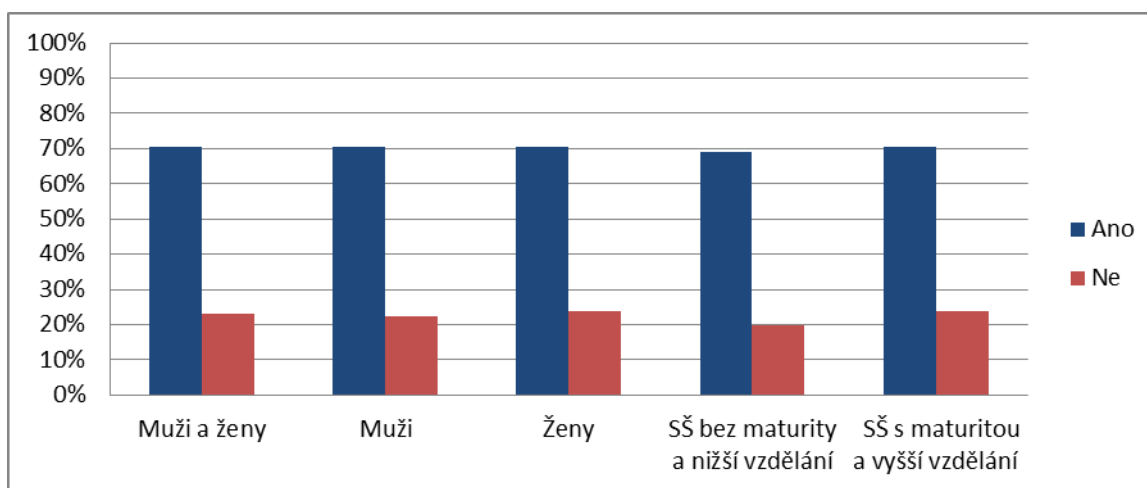
Otázka zjišťuje situaci z druhého pohledu než předcházející, výsledky jsou následující. 56% odpovědělo, že nevěru ve vztahu nezažili a 44% ano. Z toho vyplývá, že počet nevěrných a podvedených je takřka totožný.

Graf č. 4 - Otázka č. 3: Stalo se Vám již někdy, že Vám byl/a partner/ka nevěrný/á?

Otázka č. 4: Byl/a Vám partner/ka nevěrný/á opakovaně?

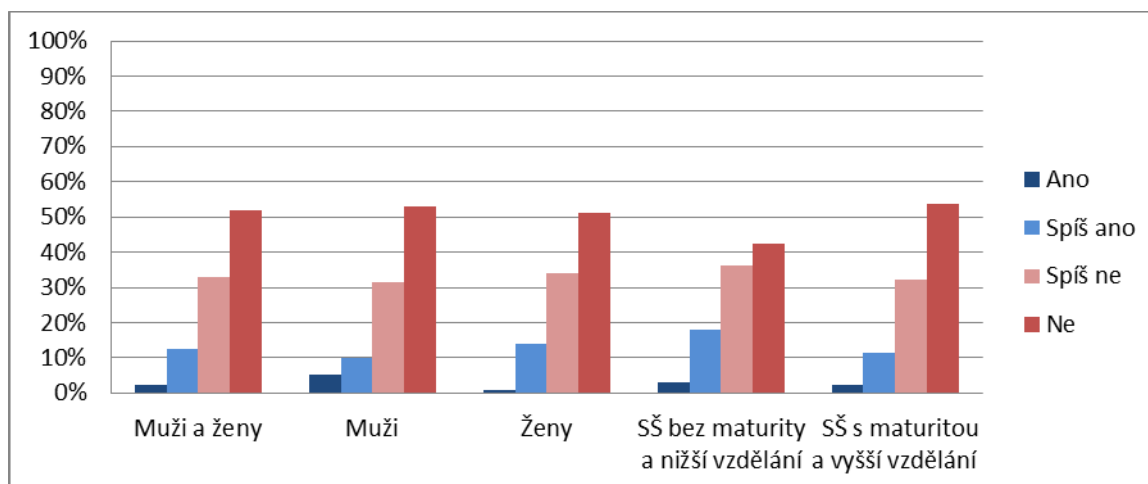
Čtvrtá otázka navazuje na otázku předchozí, tudíž pokud dotyčný odpověděl na otázku tři záporně, pak odpovídal záporně i zde. Z 44% podvedených zažilo nevěru opakovaně 70,45% a u 29,55% se jednalo o jednorázovou záležitost. Zde se počet osob, které se opakovaně dopustily nevěry a těch, jež byly opakovaně podvedené výrazně liší.

Graf č. 5 - Otázka č. 4: Byl/a Vám partner/ka nevěrný/á opakovaně?

Otázka č. 5: Jsou podle Vás erotické fantazie nevěra?

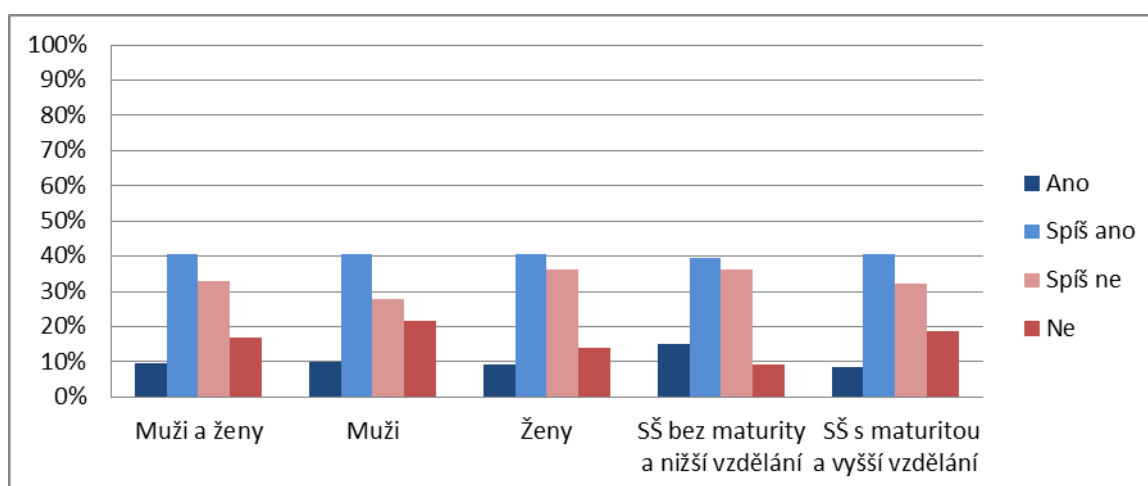
V 52% případů se respondenti shodli, že erotické fantazie nepovažují v žádném případě za nevěru. 33% odpovědí bylo spíše ne, závisí na situaci a vnějších okolnostech daných představ, ale spíše se o nevěru nejedná. 12,5% už se spíše domnívá, že erotické představy jsou nevěrou a pouze 2,5% si tím je jisto.

Graf č. 6 - Otázka č. 5: Jsou podle Vás erotické fantazie nevěra?

Otázka č. 6: Je podle Vás flirtování nevěra?

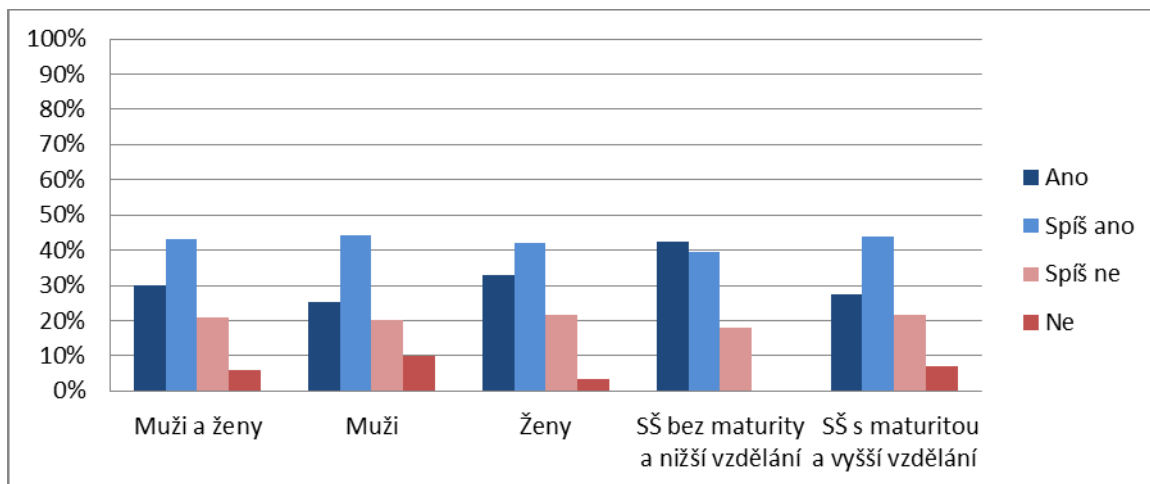
V tomto případě měli respondenti převážně nevyhraněné názory, neboť 40,5% považuje flirtování spíše za nevěru a 33% jej spíše za nevěru nepovažují, v obou případech však záleží na konkrétní dané situaci. 17% dotázaných si bylo jisto, že flirtování nevěrou není a 9,5% si naopak bylo jisto, že flirtování nevěrou je.

Graf č. 7 - Otázka č. 6: Je podle Vás flirtování nevěra?

Otázka č. 7: Je podle Vás tajné dopisování/psaní SMS zpráv nevěra?

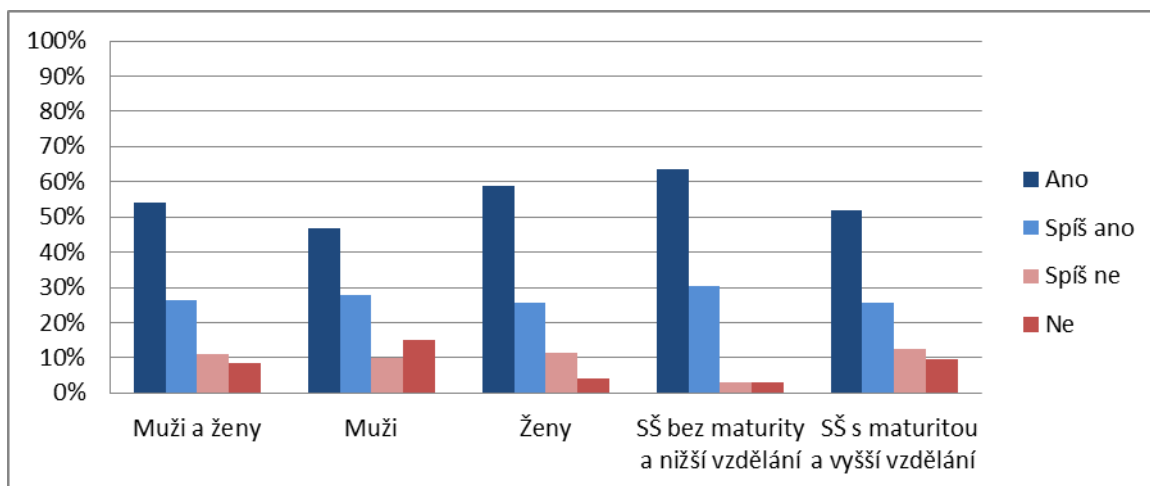
43% odpovědělo nevyhraněně spíše ano, podle okolností, 30% si je v tomto případě již jisto, že se jedná o nevěru, avšak 21% tvrdí, že spíše ne a pouze 6% tajné psaní zpráv nevnímá jako nevěru vůbec.

Graf č. 8 - Otázka č. 7: Je podle Vás tajné dopisování/psaní SMS zpráv nevěra?

Otázka č. 8: Je podle Vás virtuální sex nevěra?

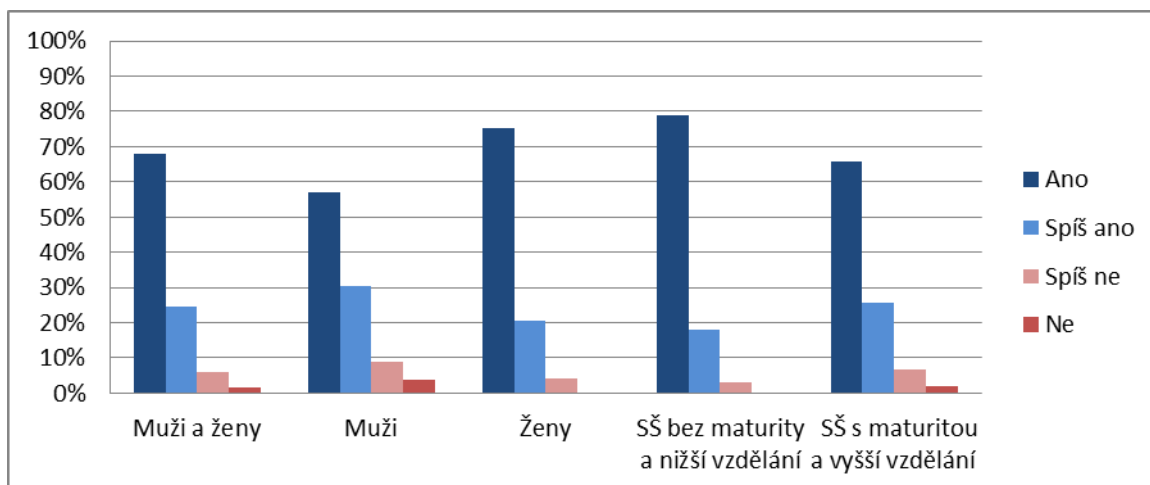
Dotázaní se v 54% případu shodli, že virtuální sex je nevěra, 26,5% odpovědělo, že se spíše o nevěru jedná, 11% tvrdí, že se o nevěru spíše nejedná a 8,5% virtuální sex za nevěru nepovažují vůbec.

Graf č. 9 - Otázka č. 8: Je podle Vás virtuální sex nevěra?

Otázka č. 9: Je podle Vás polibek/líbání nevěra?

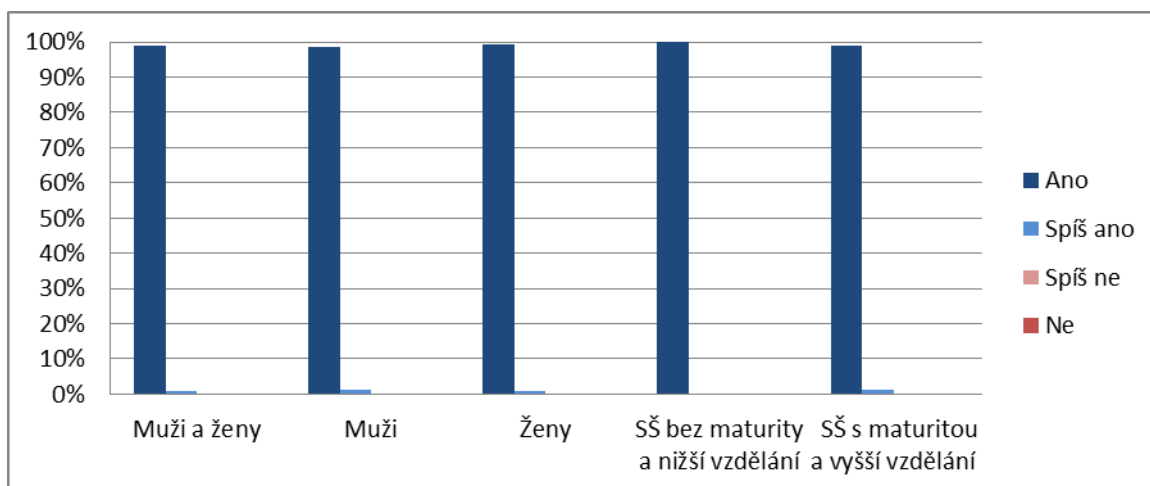
Celých 68% bez pochyby vnímá líbání s někým jiným, než s partnerem, jako nevěru, 24,5% spíše souhlasí. 6% spíše nesouhlasí a pouze 1,5% (= 3 osoby) rozhodně líbání jako nevěru nebere.

Graf č. 10 - Otázka č. 9: Je podle Vás polibek/líbání nevěra?

Otázka č. 10: Je podle Vás pohlavní styk nevěra?

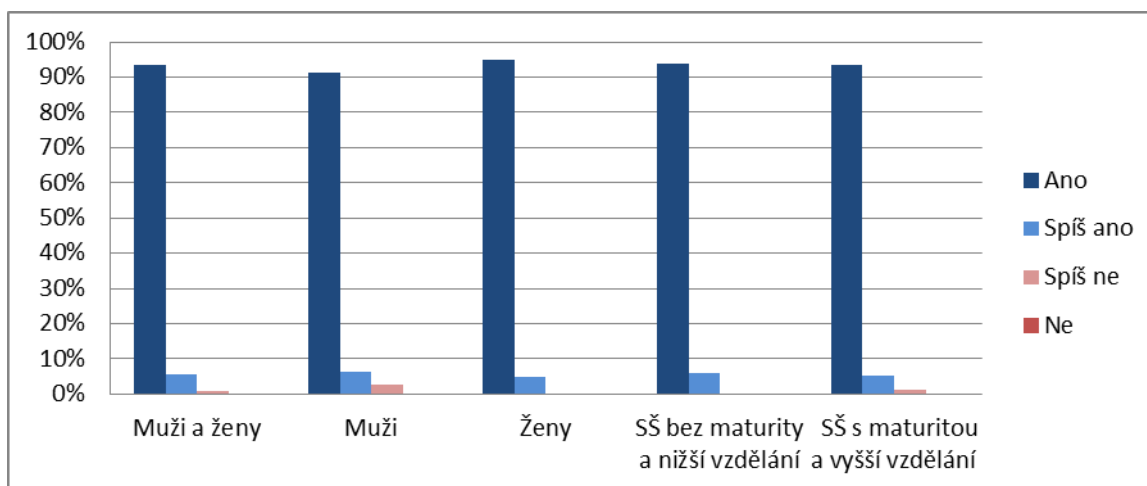
Zde byla odpověď naprosto jednoznačná, kdy 99% respondentů uvedlo, že se definitivně jedná o nevěru a pouze 1% (=2 osoby) odpovědělo spíše ano, podle daných okolností.

Graf č. 11 - Otázka č. 10: Je podle Vás pohlavní styk nevěra?

Otázka č. 11: Je podle Vás sex na jednu noc nevěra?

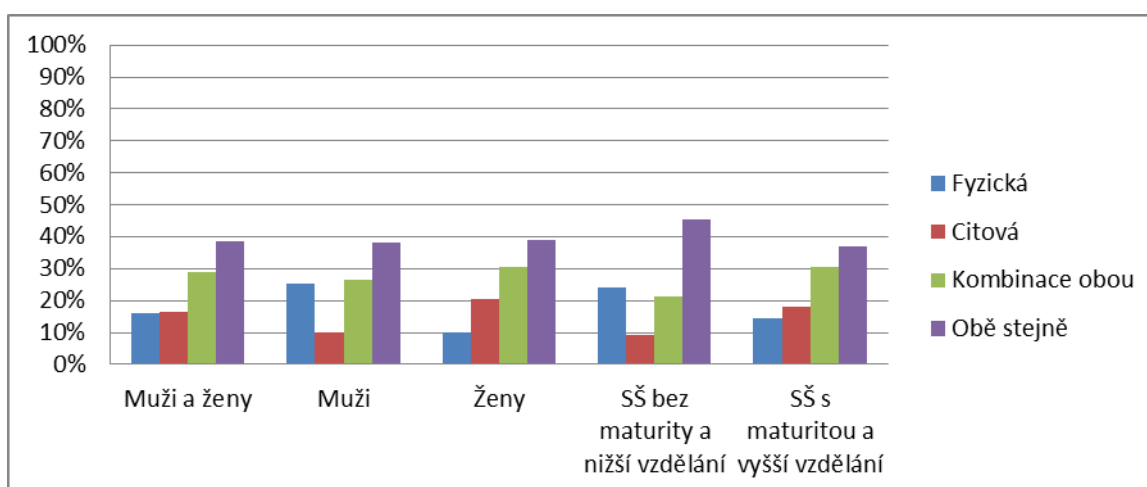
Otázka je ve své podstatě stejná, protože pokud někdo prožije sex na jednu noc, pak dojde k pohlavnímu styku. Zajímalo mne však, zda definování okolnosti, že se jedná pouze o jednu noc a nikdy víc, změnilo odpovědi respondentů. Skutečně došlo k mírné změně, i tak však 93,5% odpovědělo, že se o nevěru skutečně jedná, 5,5% označilo jako odpověď spíše ano a dokonce 1% (=2 osoby) uvedlo, že se spíše o nevěru nejedná.

Graf č. 12 - Otázka č. 11: Je podle Vás sex na jednu noc nevěra?

Otázka č. 12: Který typ nevěry je podle Vás vážnější?

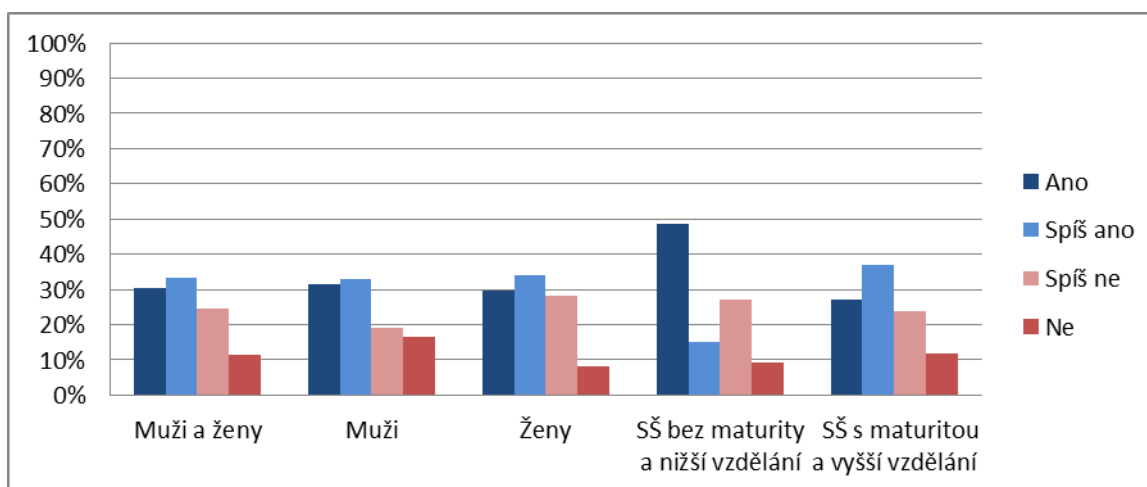
Odpovědi u této otázky byly více rozmanité, 39% odpovědělo, že fyzická i citová nevěra jsou obě stejně závažné a je jedno, o kterou se v tu danou chvíli jedná, 29% si myslí, že kombinace citové a fyzické je to nejvážnější. V rozdělení na fyzická a citová dochází k rozdílu pouze jednoho procenta, což znamená, že 16,5% respondentů přijde vážnější citová nevěra a 15,5% ta fyzická.

Graf č. 13 - Otázka č. 12: Který typ nevěry je podle Vás vážnější?

Otázka č. 13: Přiznal/a byste se k nevěře?

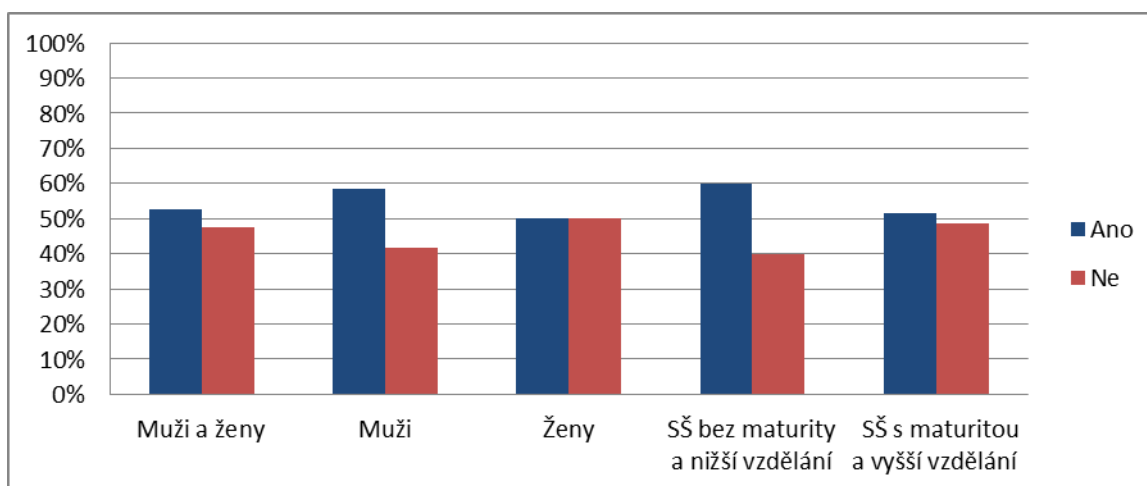
Další z otázek, kde nebyly odpovědi tolik jednoznačné, neboť 33,5% odpovědělo spíše ano, 30,5% si je jisto, že by se k nevěře doznalo, 24,5% by se spíše nepřiznalo a 11,5% by se určitě k nevěře nepřiznalo.

Graf č. 14 - Otázka č. 13: Přiznal/a byste se k nevěře?

Otázka č. 14: Přiznal/a jste se někdy k nevěře?

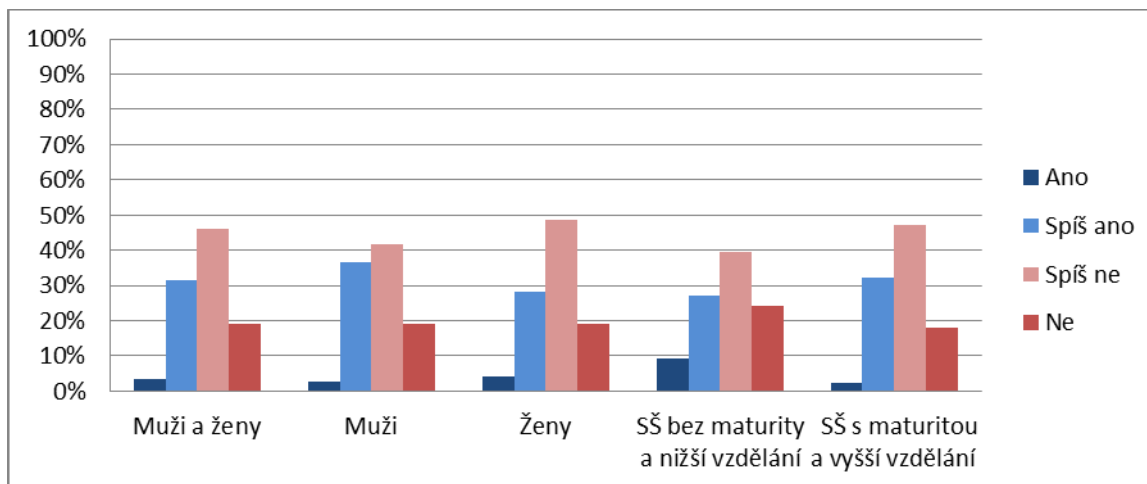
Otázka navazuje na první otázku, jelikož lze vyvodit, kolik dotázaných, kteří se nevěry dopustili, tj. z 39%, se k ní také nakonec doznalo. Výsledkem je 52,56% respondentů se doznalo a 47,44% respondentů se k nevěře nepřiznalo.

Graf č. 15 - Otázka č. 14: Přiznal/a jste se někdy k nevěře?

Otázka č. 15: Odpustil/a byste nevěru?

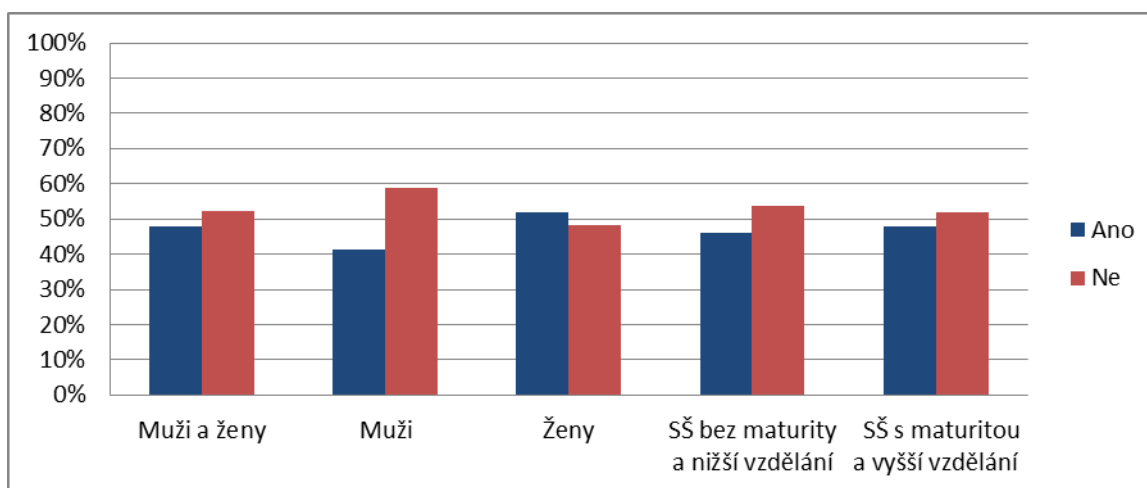
Výsledek ukazuje, že v této otázce hodně záleží na okolnostech a daných situacích, protože většina osob si není příliš jista a nemá vyhraněný názor. Tudiž 46% odpovědí je spíše ne, 31,5% spíše ano, 19% je přesvědčených, že by nevěru neodpustilo a pouze 3,5% ví, že by nevěru odpustilo.

Graf č. 16 - Otázka č. 15: Odpustil/a byste nevěru?

Otázka č. 16: Odpustil/a jste někdy nevěru?

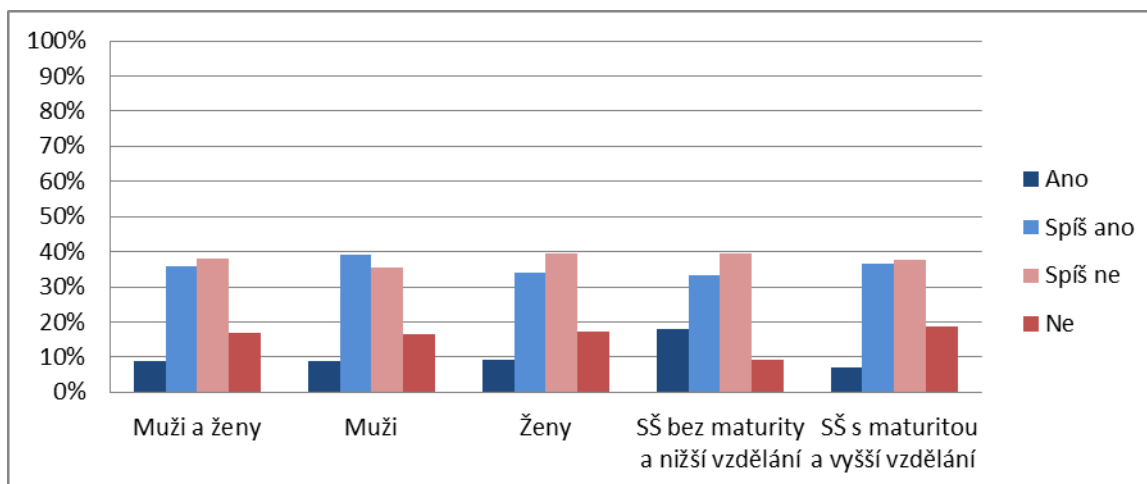
Další navazující otázka na předchozí otázku číslo tři, kdy byli dotyční tázáni, zda je jejich partner podvedl. Pokud odpověděli kladně, což je případ u 44%, lze z toho vyvodit, kolik z nich nevěru svému protějšku odpustilo. Nevěru prominulo 51,14% respondentů a 48,86% odpustit nedokázalo.

Graf č. 17 - Otázka č. 16: Odpustil/a jste někdy nevěru?

Otázka č. 17: Berete partnerovo přiznání k nevěře jako polehčující okolnost?

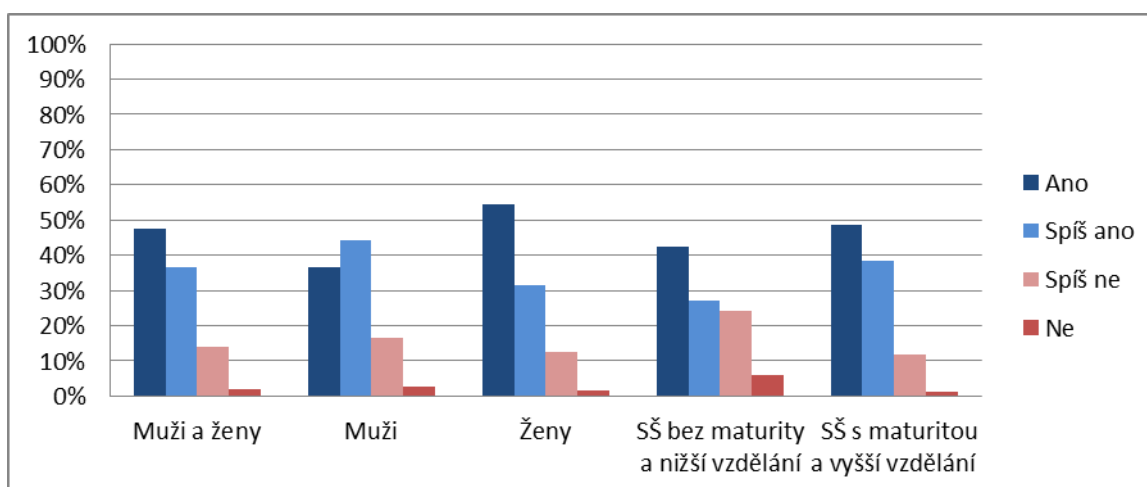
Opět otázka, kde respondenti hodně berou v potaz okolnosti situace a proto nemají plně vyhraněný názor. 38% přiznání spíše nebere jako polehčující okolnost, 35,5% to naopak spíše jako polehčující okolnost vnímá, pro 17% respondentů to rozhodně není polehčující okolnost a 9,5% si je jisto, že se jedná o polehčující okolnost, pokud se jejich partner přizná.

Graf č. 18 - Otázka č. 17: Berete partnerovo přiznání k nevěře jako polehčující okolnost?

Otázka č. 18: Je nevěra důvod k rozchodu/rozvodu?

47% nepochybuje o tom, že je nevěra pádným důvodem k rozchodu partnerů, 37% nemá tak ostrý názor, ale spíše se také přiklání k tomu, že se o důvod k rozchodu skutečně jedná, 14% respondentů si tím tolik jistá není a odpovědělo spíše ne, pouze 2% (=4 osoby) se domnívají, že nevěra rozhodně není důvodem ke zničení vztahu.

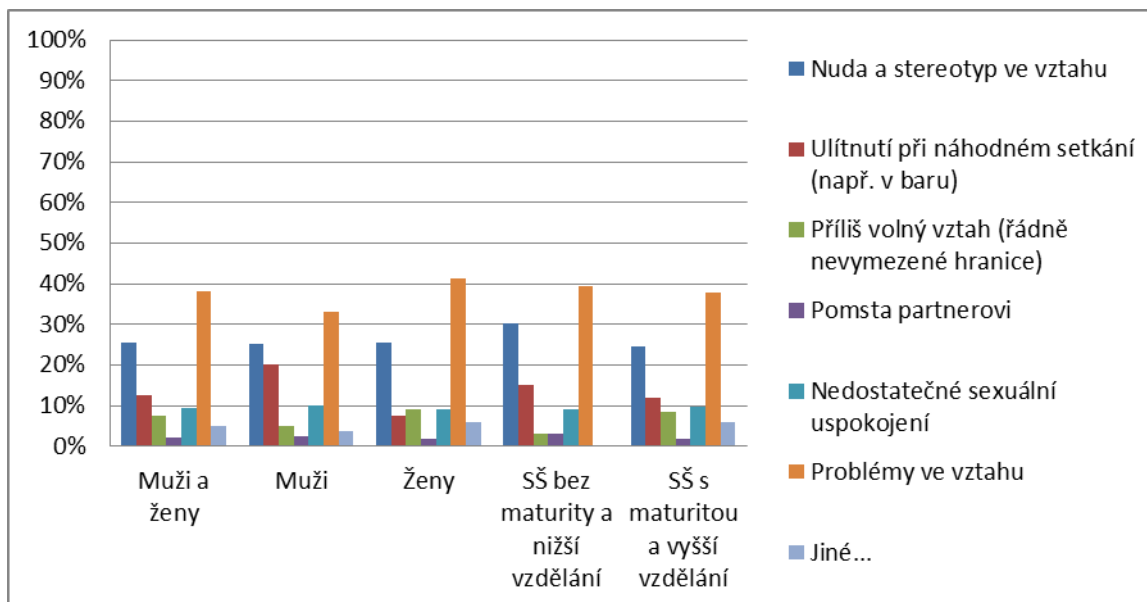
Graf č. 19 - Otázka č. 18: Je nevěra důvod k rozchodu/rozvodu?

Otázka č. 19: V čem vidíte hlavní důvody nevěry?

Většina respondentů odpověděla skze nabídnuté odpovědi, ovšem někteří (5% respondentů = 10 osob), využili možnosti uvést svou vlastní odpověď, proto jejich odpovědi uvedu odděleně od zbývajících. Tedy 38% uvedlo jako hlavní důvod nevěry problémy ve vztahu, 25,5% si spíše myslí, že jde o nudu a stereotyp, 12,5% se domnívají, že za to může uklouznutí při náhodném setkání, například v baru, kdy je celá situace umocněna ještě alkoholem. 9,5% tvrdí, že hlavním důvodem nevěry je nedostatečné sexuální uspokojení jednoho z partnerů, 7,5% si myslí, že za to může příliš volný vztah a nedostatečně nastavená pravidla a pouze 2% (=4 osoby) vnímají důvod nevěry jako pomstu partnerovi, například za nedostatečnou pozornost.

Co se týče volných odpovědí, pak respondenti uváděli následující důvody.

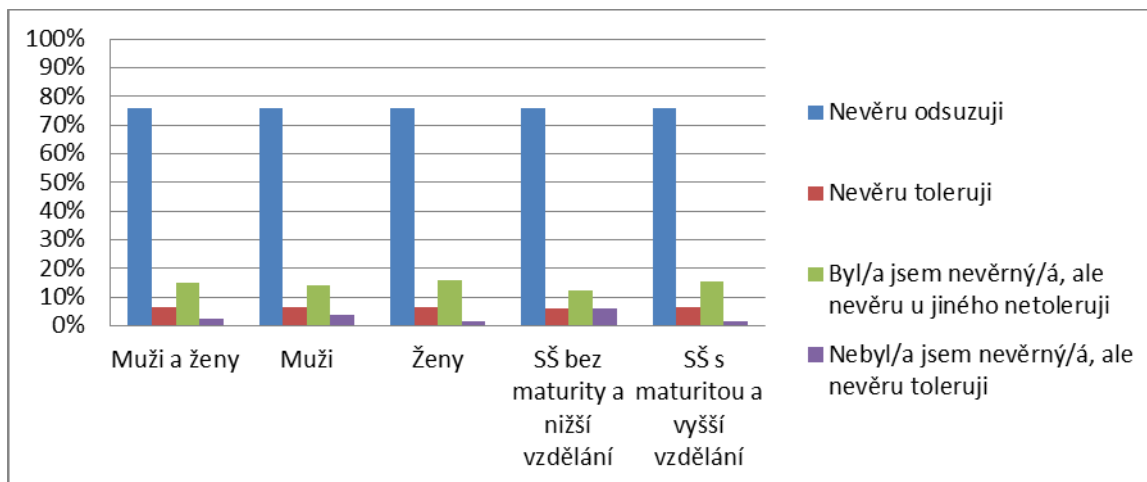
1. Silná fyzická přitažlivost, poblouznějí, kterému se těžko odolává, jiskření, které v dlouhodobém vztahu již chybí
2. Nikdy se nejedná o jeden důvod, ale o kombinaci různých důvodů, často zde hraje roli nedostatečná komunikace mezi partnery, z čehož poté vyplývají nejrůznější neřešené problémy - v tom se shoduje dalších 5 odpovědí
3. Charakter člověka, který má již v povaze podvádět, souhrn jeho osobních problémů, nevyzrálá a sobecká osobnost - v tom se shodují další 4 odpovědi

Graf č. 20 - Otázka č. 19: V čem vidíte hlavní důvody nevěry?

Otázka č. 20: Jaký je Váš názor na nevěru?

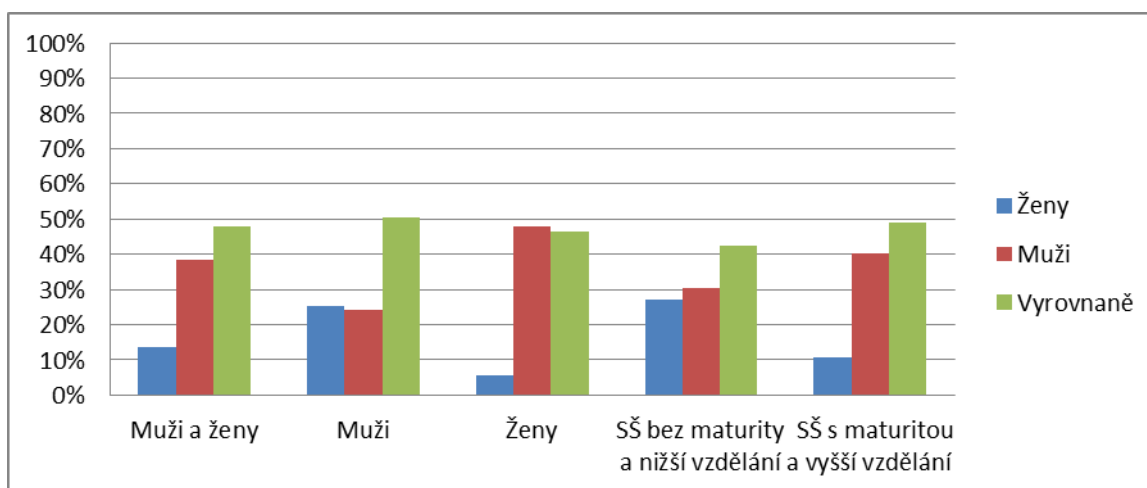
Drtivá většina respondentů odpověděla v 76%, že nevěru odsuzují, 15% dotázaných uvedlo, že bylo v životě nevěrných, ale nevěru u jiného netolerují, 6,5% nevěru tolerují a pouze 2,5% (= 5 osob) respondentů nevěrných nebylo, ale nevěru tolerují.

Graf č. 21 - Otázka č. 20: Jaký je Váš názor na nevěru?

Otázka č. 21: Kdo je podle Vás více nevěrný?

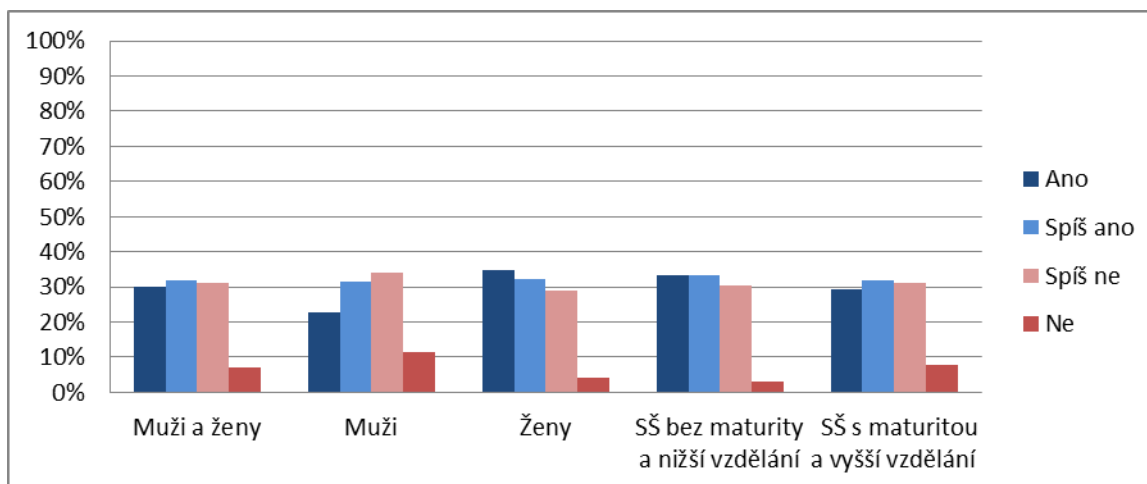
Téměř polovina respondentů, tj. 48%, uvedlo, že nevěra mužů a žen je vyrovnaná, 38,5% si je jista, že více nevěrní jsou muži a pouze 13,5% označilo za ty více nevěrné ženy. Odpovědi se tedy shodují v obecném názoru, že více nevěrní jsou muži v porovnání se ženami.

Graf č. 22 - Otázka č. 21: Kdo je podle Vás více nevěrný?

Otázka č. 22: Myslíte si, že je nevěra jev, který má negativní dopady na společnost?

Pouze 7% dotázaných si je naprosto jisto, že nevěra nemá žádné negativní dopady na společnost a 31% si spíše myslí, že nevěra nemá negativní dopady na společnost. 30% je přesvědčeno, že nevěra zanechává negativní dopad na společnost a 32% s nimi spíše souhlasí.

Graf č. 23 - Otázka č. 22: Myslíte si, že je nevěra jev, který má negativní dopady na společnost?

Otázka č. 23: Pokud jste odpověděl/a ano či spíše ano, které negativní dopady na společnost máte na mysli?

Jedná se o navazující otázku na předchozí 22. otázku. Respondenti nedostali žádné odpovědi, ze kterých by mohli vybírat, naopak se jednalo o naprosto volnou otázku, kde se mohli dotázaní dle libosti rozepsat. Chtěla jsem zjistit, zda jsou si vědomi, jakým způsobem může mít nevěra vliv na společnost a s jakými negativními dopady na společnost přijdou nejčastěji. Seřazeno je od nevyšší četnosti výskytu po nejnižší.

1. Vysoká rozvodovost ve společnosti, neúplné rodiny (44 odpovědí)
2. Špatná morálka společnosti, snížené hodnoty, lidé se domnívají, že je nevěra normální jev a přenáší tuto skutečnost na další generace - děti "okoukají" nevěru od rodičů (25 odpovědí)
3. Společnost je více nedůvěřivá a zneprátená, lidé si lžou a nekomunikují spolu, naopak šíří pomluvy (24 odpovědí)
4. Dopady na psychiku dětí z rozvedených rodin, horší výchova (rodiče se např. přetahují o přízeň dětí), zvyšuje se počet dětí z neúplných rodin (20 odpovědí)

5. Šíření pohlavních chorob, nákladné léčení, které má dopad na zdravotnictví (10 odpovědí)

6. Lidé mají problémy navazovat intimní vztahy, např. kvůli nedůvěře a předchozímu zklamání (6 odpovědí)

7. Výskyt většího počtu jedinců s psychickými problémy (4 odpovědi)

8. Nevěra může vést k sebepoškozování podvedeného, v krajní situaci až k sebevraždě (4 odpovědi)

9. Zvyšuje se počet nemanželských dětí, např. otec od rodiny oplodní milenkou, ale odmítá s ní žít a nevezme si ji (3 odpovědi)

10. Jedinci vystresovaní kvůli nevěře mohou způsobit škodu společnosti, např. dopravní nehodu, pracovní nehodu (3 odpovědi)

11. Nevěra může vést k závažným trestným činům jako je domácí násilí, v krajním případě i k vraždě partnera (3 odpovědi)

12. Nadměrná konzumace alkoholu a dalších návykových látek a drog (2 odpovědi)

13. Vyšší počet žen samoživitelek, které mohou mít problém finančně zvládnout celou domácnost s dětmi (2 odpovědi)

14. Negativní pohled na ženy, jsou příliš sexualizovány, nevěrné ženy jsou označovány hanlivými výrazy (1 odpověď)

Dva respondenti také uvedli, že nedokáží vysvětlit, jaké negativní dopady nevěra na společnost má.

12 Hodnocení hypotéz

Hypotéza č. 1: Muži se dopouští nevěry častěji než ženy. Výsledky nepotvrzují platnost hypotézy. Z výsledků vyplývá, že ženy se dopouštěly nevěry o celých 14,25% častěji než muži. Což je poměrně zajímavě zjištění. Nabízí se otázky, zda mezi mladými dospělými dochází k výměně rolí, co se četnosti nevěry týče nebo zda muži nebyli tolik upřímní v doplňování odpovědí. Také lze polemizovat, že se zrovna sešel takový vzorek respondentů, který tuto hypotézu vyvrací.

Hypotéza č. 2: Tajné psaní zpráv a SMS je více vnímáno jako nevěra než flirt. Výsledky potvrzují platnost hypotézy. Jako nevěru označilo flirt (odpovědi ano a spíše ano) přesně 50% respondentů. Avšak u tajného psaní zpráv a SMS je to až 60,43%. Představa osobního flirtu v baru je zřejmě pro mnohé únosnější než tajné dopisování si s další osobou, které může probíhat, v dnešní digitální době, takřka kdykoliv a kdekoliv.

Hypotéza č. 3: Jestliže je jedinec nevěrný, pak se ke své nevěře ve většině případů nepřizná. Výsledky nepotvrzují platnost hypotézy. 52,56% nevěrných se ke své nevěře přiznalo, tudíž 47,44% se ke své nevěře nepřiznalo, což je menšina. Doporučení odborníků je přesný opak, než čím se nevěrní řídí. Je velmi pravděpodobné, že mladí dospělí často podlehnou špatnému svědomí a přiznáním si chtějí ulevit.

Hypotéza č. 4: Nevěru odpustilo více žen než mužů. Výsledky potvrzují platnost hypotézy. 51,85% podvedených žen odpustilo nevěru, oproti 41,18% podvedených mužů. Z biologického hlediska se jedná o logický postup, neboť v sobě mají ženy pevně zakořeněno, že si musí svého muže udržet, aby jim pomohl v péči o potomka a domov.

Hypotéza č. 5: Osoby s maturitou a vyšším vzděláním se dopouštějí nevěry méně často než osoby bez maturity a nižším vzděláním. Výsledky nepotvrzují platnost hypotézy. Lidé, kteří získali středoškolské vzděláním s maturitou a vyšší se nevěry dopouští častěji, celkem v 40,72% případů. Lidé bez maturity a nižším vzděláním se jí dopouští pak v 30,30% případů. Proto teorie o souvislosti mezi vzděláním a nevěrou nebyla tímto výzkumným šetřením potvrzena.

13 Diskuse a závěr

Výzkumného šetření se zúčastnilo 200 respondentů, z toho 121 žen a 79 mužů. Nižší počet mužů může být dán i skutečností, že se nechtěli na téma nevěry vyjadřovat anebo nejsou k vyplňování dotazníků nakloněni tolik jako ženy.

Více jak polovina respondentů uvedla jako nejvyšší dosažené vzdělání středoškolské s maturitou, u žen to bylo 52,1% a u mužů 50,63%. Následovali respondenti s vysokoškolským vzděláním, ženy 30,58% a muži 20,25%.

Zajímavé jistě je, že ve výsledcích vyšly ženy jako ty více nevěrné, 44,63% žen se dopustilo alespoň jednou nevěry, oproti 30,38% mužů. Avšak na otázku, kdo je více nevěrný, zda muži, ženy nebo zda je skóre vyrovnané, byly výsledky následující. Ženy označilo za více nevěrné 13,5% respondentů a muže pak 38,5%. Většina, celých 48%, se domnívá, že jsou na tom obě pohlaví stejně. Pouze 5,79% žen označilo za více nevěrné ženy, muži je označili za nevěrnější v 25,32% případů. Dokonce se 47,93% žen domnívá, že jsou více nevěrní muži, ačkoliv výsledky potvrdily opak. Muži se označili za více nevěrné v 24,05%, což je téměř stejný výsledek jako u žen. Že jsou si muži i ženy rovni si myslí 46,28% žen a 50,63% mužů. Dá se celkem pochopit, že ženy považují muže za více nevěrné, protože to dává z biologického hlediska smysl, pokud by se řídili r-strategií, jak bylo zmíněno v první kapitole práce, pak by to mohlo vést k vyššímu počtu mimopartnerských a mimomanželských vztahů. Ostatně i ve společnosti se spíše podporuje názor, že jsou muži více nevěrní a mnoho autorů to ve svých pracech i potvrzuje. Můžeme se tedy jen domnívat, že se ve výzkumu zrovna sešel takový vzorek respondentů, který tuto teorii vyvrací a nelze to tedy považovat jako daný fakt. Neboť podvedených žen bylo 44,63% a podvedených mužů 43,04%, za předpokladu, že se jednalo o heterosexuální vztahy, lze usuzovat, že muži byli nepatrně více nevěrní. Výsledek je však téměř shodný. Muži jsou také většina, co se týká opakované nevěry, 62,5% se jí dopustilo několikrát, u žen to bylo 51,85% případů. S opakovanou nevěrou jejich partnera se setkala 70,37% žen a 70,59% mužů, tedy téměř totožný počet.

Muži i ženy se shodují, že sexuální fantazie a představy nejsou nevěrou, ale flirtování už spíše ano, neboť to v mnohých vyvolává pocity žárlivosti. Pro tajné psaní zpráv a SMS s další osobou to platí ještě o něco víc. Přejde-li na virtuální sex a líbání, zde se v drtivé většině shodují, že se o nevěru jedná. U pohlavního styku (ať už na jednu noc či nikoliv), pak nemají pochyb o tom, že jde o pravou nevěru.

Jak z výsledků plyne, fyzickou (tedy, kde dochází ke kontaktu a pohlavnímu styku) a citovou nevěru (tedy takovou, kde ještě nedochází k fyzickému kontaktu) muži i ženy vnímají stejně závažně a nedělají mezi nimi velké rozdíly, neboť tuto odpověď zvolilo 38,84% žen a 37,97% mužů.

63,64% žen by se k nevěře přiznalo a 64,56% mužů s nimi souhlasí. Z respondentů, kteří se nevěry dopustili, že jich přiznalo 50% žen a 58,33% mužů. Což nejsou tak rozdílné výsledky s předchozím tvrzením. Ačkoliv první pravidlo pro podvádějící zní “zatloukat, zatloukat, zatloukat”, více než polovina by se ke své nevěře přiznalo. Otázkou je, zda se jedná o kladné zjištění. Je pravdou, že to vrhá pozitivní světlo na tuto generaci, která se snaží být ve vztahu upřímná. Zároveň se však může jednat o jakési sobectví, kdy aby ulehčili svému svědomí, se s nevěrou partnerovi svěří a zároveň mu tím velmi ublíží a zradí jeho důvěru. Člověku, který mohl mít doposavad pocit, že je v jeho vztahu a v životě vše v pořádku, se může ve vteřině zhroutit celý svět. Přitom přiznání bere jako polehčující okolnost necelá polovina dotázaných, 42,98% žen a 48,1% mužů.

Nevěru by prý neodpustilo 67,77% žen a 60,76% mužů, podle výsledku však 51,85% podvedených žen nevěru již odpustilo. U mužů výsledky téměř souhlasí, protože nevěru prominulo 41,18% mužů. V tomto možná mají muži větší jasno, než ženy, které sice tvrdí, že by nevěru odpustit nedokázaly, ale tváří v tvář skutečnosti, často udělají opak. Obě pohlaví se však najisto shodují, že nevěra, ať už jakákoliv, je důvodem k rozchodu či rozvodu, tvrdí to 85,95% žen a 81,01% mužů, neboť celých 91,74% žen a 89,87% mužů nevěru odsuzuje a netoleruje.

Na téma nevěry nebylo provedeno příliš mnoho seriózních studií, navíc je náročné posoudit výsledky, vzhledem k tomu, že se jedná o citlivé téma a mnoho lidí se na něj nechce vyjadřovat. Je dost pravděpodobné, že dotazovaní neříkají vždy pravdu. Studie, která stojí za zmínku, při níž 107 novomanželů odpovídalo na otázky týkající se nevěry, provedl Todd Shackelford (1998), kdy respondentům předkládal šest úrovní nevěry (od opilého flirtování, přes osahávání na firemním večírku až po sexuální styk) a ti je měli procentuálně ohodnotit podle vážnosti. Není překvapením, že čím vážnější nevěra, tím větší pravděpodobnost, že by se vztah rozpadl. Shackelford také zjistil, že atraktivnější ženy, ve srovnání s méně přitažlivými, měly tendence uvádět, že by se rozešly i kvůli menším prohřeškům. Pro muže bylo zase rozhodující, zda se jejich partnerka nevěry dopustila opakovaně, neboť pokud byla nevěrná podruhé, muži spíše volili rozchod (Willerton, 2012, s. 92-93).

Závěr

Nevěra ve všech svých podobách existuje již odedávna, nevybírání si koho polapí do své moci, nikomu se nevyhýbá, ať je člověk starý nebo mladý, bohatý nebo chudý, učený nebo nevzdělaný, nevěra číhá všude. V posledních letech jakoby se zdálo, že ji společnost začala přijímat jako něco zcela přirozeného, málokdo se nad nevěrou pozastaví. Důvodem toho může být i skutečnost, že se o ní v poslední době více mluví a píše. Ačkoliv se domnívám, že seriózních výzkumů a vědeckých prací je celkem po skromnu, především v českých vodách, jak jsem se mohla sama při tvorbě této bakalářské práce přesvědčit.

Budeme-li předpokládat, že respondenti na otázky odpovídali upřímně, pak můžeme tvrdit, že na nevěru hledí celkem přísně. Mladí dospělí převážně neuznávají nevěru a touží po monogamním vztahu. Přestože se jedná o generaci v podstatě volnomyšlenkářskou, pak v tomto ohledu zůstávají konzervativní. I drobné klopýtnutí partnera, například líbání s další osobou na večírku, vnímají jako zradu a v polovině případů mají problém s odpuštěním. Na druhou stranu téměř polovina dotázaných se nevěry sama dopustila a často i několikrát. Což může svědčit o silném přirozeném pudu, který lidi nutí k polygamnímu chování. Nebo to vypovídá o uvolněné morálce a neschopnosti mladých udržet své jednání v rovině s vnitřním přesvědčením. Nelze ani vyloučit skutečnost, že díky větší otevřenosti se dnes jedinci spíše dozrají ke své nevěře než tomu bylo v dřívějších letech. Ať je tomu jakkoliv, pravdou zůstává, že si lidé přejí partnera věrného, avšak sami mají potíže věrnými zůstat.

Dříve byli lidé za nevěru trestáni, často i smrtí (v některých východních zemích jsou jedinci za nevěru trestáni dosud, ale to je na jinou práci) a dnes, jak výzkumné šetření potvrdilo, nastal jakýsi úpadek morálky ve společnosti a s tím související tolerance nevěry, což vnímá mnoho z nás.

Jak píše ve své knize Alena Peisertová (2009, s. 113), “Nevěra a žárlivost jsou věrné družky lásky. Byly tu vždy a také tu vždy budou, dokud bude existovat člověk.” O to víc, by se k nevěře mělo přistupovat jako k problému, který není dobré přehlížet. Zvláště proto, že je nutné podporovat zlepšení manželských a partnerských vztahů, komunikaci mezi lidmi a dovednosti řešit problémy, pokud se vyskytnou tak, aby nedocházelo k čím dál tím větší rozvodovosti, krizím v rodinách a rozvoji nedůvěřivé společnosti s jedinci, kteří nebudou schopni navazovat plnohodnotné a dlouhodobé vztahy.

POUŽITÉ ZDROJE

Literatura

BOTWIN, Carol. *Proč jsou muži nevěrní?: jak posbírat střepy, když vám partner rozbil srdce na kusy*. Překlad Nad'a Klevisová. Vyd. 1. V Praze: Motto, 1996. 223 s. ISBN 80-85872-45-5.

CAPPONI, Věra a NOVÁK, Tomáš. *Sám sobě manželským poradcem: první pomoc při příhodách nevěrných*. Vyd. 1. Praha: Grada, 1995. 110 s. ISBN 80-7169-163-1.

CLOUD, Henry a TOWNSEND, John Sims. *Hranice v chození: jak správně hledat životního partnera*. 1. vyd. Praha: Návrat domů, ©2007. 213 s. ISBN 978-80-7255-156-9.

HARGAŠOVÁ, Marta a NOVÁK, Tomáš. *Předmanželské poradenství*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2007. 138 s. Psyché. ISBN 978-80-247-1730-2.

JANÁČKOVÁ, Laura a kol. *Nevěra a její zvládnutí*. Praha: Maxdorf, 2008. 93 s. Psychologie všedního dne; sv. 1. ISBN 978-80-7345-155-4.

JANÁČKOVÁ, Laura. *Muži chtějí milenky: jak být ta jedna jediná: průvodce partnerským trojúhelníkem*. 1. vyd. V Brně: Grifart, 2014. 211 s. ISBN 978-80-905337-6-9.

KIRSHENBAUM, Mira. *Nevěra: [co dělat, když se objeví někdo další]*. Vyd. 1. Brno: Computer Press, 2009. 200 s. ISBN 978-80-251-2197-9.

KRATOCHVÍL, Stanislav. *Manželská a párová terapie*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2009. 279 s. ISBN 978-80-7367-646-9.

MALINA, Jaroslav a kol. *Kruh prstenu: světové dějiny sexuality, erotiky a lásky od počátků do současnosti: v reálném životě, krásné literatuře, výtvarném umění a dílech malířů a sochařů inspirovaných obsahem této knihy: (ukázky z 1. a 4. svazku*

pentalogie). Vyd. 1. Brno: Nadace Universitas Masarykiana, 2003. 220 s. Scientia. ISBN 80-86258-39-4.

MATĚJČEK, Zdeněk a DYTRYCH, Zdeněk. *Krizové situace v rodině očima dítěte: dětská závist - žárlivost, nevěra a rozvod - nový partner v rodině, nevlastní sourozenci - vzpomínky z dětství*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2002. 128 s. Pro rodiče. ISBN 80-247-0332-7.

MATĚJKOVÁ, Erika. *Jak řešit konflikty a problémy v partnerských vztazích*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2007. 159 s. Partnerské vztahy. ISBN 978-80-247-1832-3.

MATĚJKOVÁ, Erika. *Řešíme partnerské problémy*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2009. 144 s. Psychologie pro každého. ISBN 978-80-247-2338-9.

MORUS. *Světové dějiny sexuality*. Vyd. 1. Praha: Horizont, 1969. 3 sv. (79, 71, 79 s.).

MYSLIKOVJANOVÁ, Ida. *O nevěře trochu jinak*. Olomouc: ANAG, ©2011. 203 s. ISBN 978-80-7263-705-8.

NOVÁK, Tomáš. *Jak předejít krizi v manželství*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2004. 120 s. Psychologie pro každého. ISBN 80-247-0935-X.

NOVÁK, Tomáš. *Žárlivost - jak ji zvládat*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2009. 144 s. Psychologie pro každého. ISBN 978-80-247-2578-9.

PEISERTOVÁ, Alena. *Jak přežít nevěru*. Vyd. 1. V Praze: Fortuna Libri, 2009. 123 s. Taháky pro dospělé. ISBN 978-80-7321-489-0.

PLZÁK, Miroslav. *Manželská tonutí*. Vyd. 2. v nakl. Motto. Praha: Motto, 2003. 119 s. ISBN 80-7246-183-4.

PUNCH, Keith. *Základy kvantitativního šetření*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2008. 150 s. ISBN 978-80-7367-381-9.

STANLEY, Andy. *Láska, sex a chození: nový přístup: praktické rady pro lásku, sex a chození v jednadvacátém století*. Překlad Zdeněk Kolman. První vydání. Praha: Návrat domů, [2016]. 165 stran. ISBN 978-80-7255-374-7.

ŠMOLKA, Petr. *Nevěra: pro podváděné i podvádějící*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2003. 111 s. Psychologie pro každého. ISBN 80-247-0397-1.

UZEL, Radim. *Nevěra a co s ní*. [Praha]: Petrklíč, 2010. 159 s. ISBN 978-80-7229-241-7.

VAN PELT, Nancy L. *Jak zvládnout partnerskou komunikaci*. Vyd. 1. Praha: Advent-Orion, 2012. [157] s. ISBN 978-80-7172-903-7.

VAUGHAN, Peggy. *Mýtus monogamie: průvodce následky nevěry*. Vyd. 1. V Praze: Knižní klub, 2009. 237 s. ISBN 978-80-242-2373-5.

VENGLÁŘOVÁ, Martina. *Průvodce partnerským vztahem*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2008. 128 s. Psychologie pro každého. ISBN 978-80-247-2054-8.

WALKER, Ian. *Výzkumné metody a statistika*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2013. 218 s. Z pohledu psychologie. ISBN 978-80-247-3920-5.

WILLERTON, Julia. *Psychologie mezilidských vztahů*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2012. 155 s. Z pohledu psychologie. ISBN 978-80-247-3924-3.

On-line zdroje

Marriage Builders: Building Marriages That Last A Lifetime. *Four Rules to Guide Marital Recovery After an Affair* [online]. White Bear Lake, Minnesota: Willard F. Harley, Jr., Ph.D., ©1995-2019 [cit. 2019-12-01]. Dostupné z: http://www.marriagebuilders.com/graphic/mbi5065_qa.html

SEZNAM GRAFŮ

Graf č. 1 - Procentuální zastoupení respondentů.....	42
Graf č. 2 - Otázka č. 1: Dopustil/a jste se Vy někdy v partnerském vztahu nevěry?	43
Graf č. 3 - Otázka č. 2: Byla z Vaší strany nevěra opakovaná?	43
Graf č. 4 - Otázka č. 3: Stalo se Vám již někdy, že Vám byl/a partner/ka nevěrný/á?	44
Graf č. 5 - Otázka č. 4: Byl/a Vám partner/ka nevěrný/á opakovaně?	44
Graf č. 6 - Otázka č. 5: Jsou podle Vás erotické fantazie nevěra?	45
Graf č. 7 - Otázka č. 6: Je podle Vás flirtování nevěra?.....	45
Graf č. 8 - Otázka č. 7: Je podle Vás tajné dopisování/psaní SMS zpráv nevěra?	46
Graf č. 9 - Otázka č. 8: Je podle Vás virtuální sex nevěra?.....	46
Graf č. 10 - Otázka č. 9: Je podle Vás polibek/líbání nevěra?	47
Graf č. 11 - Otázka č. 10: Je podle Vás pohlavní styk nevěra?	47
Graf č. 12 - Otázka č. 11: Je podle Vás sex na jednu noc nevěra?.....	48
Graf č. 13 - Otázka č. 12: Který typ nevěry je podle Vás vážnější?	48
Graf č. 14 - Otázka č. 13: Přiznal/a byste se k nevěře?	49
Graf č. 15 - Otázka č. 14: Přiznal/a jste se někdy k nevěře?	49
Graf č. 16 - Otázka č. 15: Odpustil/a byste nevěru?.....	50
Graf č. 17 - Otázka č. 16: Odpustil/a jste někdy nevěru?.....	50
Graf č. 18 - Otázka č. 17: Berete partnerovo přiznání k nevěře jako polehčující okolnost?.....	51
Graf č. 19 - Otázka č. 18: Je nevěra důvod k rozchodu/rozvodu?.....	51
Graf č. 20 - Otázka č. 19: V čem vidíte hlavní důvody nevěry?	52
Graf č. 21 - Otázka č. 20: Jaký je Vás názor na nevěru?.....	53
Graf č. 22 - Otázka č. 21: Kdo je podle Vás více nevěrný?	53
Graf č. 23 - Otázka č. 22: Myslíte si, že je nevěra jev, který má negativní dopady na společnost?	54

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1: Postoje mladých dospělých k nevěře (dotazník)

Dobrý den,

jmenuji se Michaela Klepalová a jsem studentkou 3. ročníku Univerzity Hradec Králové.

Touto cestou si Vás dovoluji požádat o vyplnění dotazníku na téma postoje k nevěře. Dotazník jsem vytvořila za účelem sběru dat k bakalářské práci. Velmi mi pomůže, pokud se jej rozhodnete vyplnit. Dotazník je DOBROVOLNÝ a naprosto ANONYMNÍ, určitě nejsou obavy vyjádřit svůj názor na místě.

Děkuji za Vaši spolupráci a čas, který jste dotazníku věnovali.

S přáním krásného dne

Michaela Klepalová

UPŘESNĚNÍ:

- U každé otázky vyberte pouze jednu odpověď.
- Pokud narazíte na otázku popisující situaci, kterou jste osobně neprožili, zkuste odpovědět na základě své představy o dané situaci.
- Rozhodnete-li se uvést odpověď spíše ano či spíše ne, znamená to, že záleží na nějakých okolnostech, kvůli kterým nemáte jasně vyhraněný názor (ano či ne).
- Fyzická nevěra je chápána jako nevěra, kde jde o sexuální styk. Citová nevěra je taková nevěra, při níž se partner zamiluje do jiné osoby, nemusí docházet k pohlavnímu styku.

Pohlaví: muž x žena

Nejvyšší dosažené vzdělání: Základní

Středoškolské bez maturity

Středoškolské s maturitou

Vyšší odborné

Vysokoškolské

1. Dopustil/a jste se Vy někdy v partnerském vztahu nevěry?

- a) Ano
- b) Ne

2. Byla z Vaší strany nevěra opakovaná?

- a) Ano
- b) Ne

3. Stalo se Vám již někdy, že Vám byl/a partner/ka nevěrný/á?

- a) Ano
- b) Ne

4. Byl/a Vám partner/ka nevěrný/á opakovaně?

- a) Ano
- b) Ne

5. Jsou podle Vás erotické fantazie nevěra?

- a) Ano
- b) Spíše ano
- c) Spíše ne
- d) Ne

6. Je podle Vás flirtování nevěra?

- a) Ano
- b) Spíše ano
- c) Spíše ne
- d) Ne

7. Je podle Vás tajné dopisování/psaní SMS zpráv nevěra?

- a) Ano
- b) Spíše ano
- c) Spíše ne
- d) Ne

8. Je podle Vás virtuální sex nevěra?

- a) Ano
- b) Spíše ano
- c) Spíše ne
- d) Ne

9. Je podle Vás polibek/líbání nevěra?

- a) Ano
- b) Spíše ano
- c) Spíše ne
- d) Ne

10. Je podle Vás pohlavní styk nevěra?

- a) Ano
- b) Spíše ano
- c) Spíše ne
- d) Ne

11. Je podle Vás sex na jednu noc nevěra?

- a) Ano
- b) Spíše ano
- c) Spíše ne
- d) Ne

12. Který typ nevěry je podle Vás vážnější?

- a) Fyzická
- b) Citová
- c) Kombinace obou
- d) Obě mi přijdou stejně vážné

13. Přiznal/a byste se k nevěře?

- a) Ano
- b) Spíše ano
- c) Spíše ne

d) Ne

14. Přiznal/a jste se někdy k nevěře?

a) Ano

b) Ne

15. Odpustil/a byste nevěru?

a) Ano

b) Spíše ano

c) Spíše ne

d) Ne

16. Odpustil/a jste někdy nevěru?

a) Ano

b) Ne

17. Berete partnerovo přiznání k nevěře jako polehčující okolnost?

a) Ano

b) Spíše ano

c) Spíše ne

d) Ne

18. Je nevěra důvod k rozchodu/rozvodu?

a) Ano

b) Spíše ano

c) Spíše ne

d) Ne

19. V čem vidíte hlavní důvod nevěry?

a) Nuda a stereotyp ve vztahu

b) Ulítnutí při náhodném setkání (např. v baru)

c) Příliš volný vztah (řádne nevymezené hranice)

d) Pomsta partnerovi

e) Nedostatečné sexuální uspokojení

f) Problémy ve vztahu

g) Jiné: ...

20. Jaký je Váš názor na nevěru?

a) Nevěru odsuzuji

b) Nevěru toleruji

c) Byl/a jsem nevěrný/á, ale nevěru u jiného netoleruji

d) Nebyl/a jsem nevěrný/á, ale nevěru toleruji

21. Kdo je podle Vás více nevěrný?

a) Muži

b) Ženy

c) Vyrovnaně

22. Myslíte si, že je nevěra jev, který má negativní dopady na společnost?

a) Ano

b) Spíše ano

c) Spíše ne

d) Ne

23. Pokud jste odpověděl/a ano či spíše ano, které negativní dopady na společnost máte na mysli?

..... (volná odpověď)